ОКТЯБРНИНГ ЭЛЛИК ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

13 ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 252 (3480).

28 декабрь
ЧОРШАНБА
1966 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ҚУВОНЧЛИ ЯКУНЛАР, УЛКАН РЕЖАЛАР

Шонли ва тарихий йил — Совет давлатининг ярим асри бўсағасида турибмиз. Босиб ўтилган йўл, унинг ҳар бир йили, ҳар бир ойи қаҳрамонона ва мардонавор курашлар, зафарлар йили, истиқбол ва янада мунаввар, ёрқин ҳаёт саҳифалари, ижодий ва яратувчилик ишларининг ажойиб йилномасидир. Йиллар, йиллар... Унинг ҳар бири мазмундор, камолот, юз йиллар ва асрларга тенгдир. 1966 йилимиз якунларига боқайлик. Нақадар улкан, нақадар қувончли ва серфайз. Ҳамма соҳада, ҳамма ерда йилимиз якунлари қалбларни тўлқинлантирувчи, дилларни хушнуд этувчи самарали якунлар бўлди.

Давлат ҳокимиятининг олий органлари — СССР Олий Совети ва Ўзбекистон ССР Олий Совети сессиялари муҳокама қилган масалалар ва қабул қилган қарорлар совет кишилари қалбини олам-олам қувонч ва фахр-ҳисларга тўлдириб юборди. Унда Ватанимиз куч ва қудрати ўсиб ривожланиб бораётганлиги, халқимизнинг турмуш шароитлари тобора яхшиланаётганлиги, социалистик экономика ва маданиятимиз тараққиёти ёрқин ҳамда салобат билан кўриниб турибди. Сессиялар минбарларидан туриб сўзлаган халқ вакилларининг нутқларига диққат қилинг. Партия планлари ҳаётий, реал ва истиқбол планлари бўлиб, улар муваффақият билан амалга оширилаётганлигини халқимиз коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш йўлида ғайрат, шижоат ва ташаббус билан меҳнат қилаётганлигини кўрасиз, тўлқинланасиз. Уларнинг нутқларини эшитар экансиз ҳаётимизда юз бераётган катта ўзгаришлар, Ватанимиз чеҳраси, бугунги фаровон ҳаёт, порлоқ эртамиз кўз олдингиздан бирма-бир ўтади.

Республикамизда беш йилликнинг дастлабки биринчи йили саноатнинг янги парвози йили бўлди. Саноат ишлаб чиқариши плани муваффақиятли бажарилмоқда. Кўпчилик корхоналар юбилей йили ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар. Ялпи маҳсулот ҳажми республикамизда 1965 йилдагига нисбатан 9,1 процент кўпайди. Меҳнат унумдорлиги ошади, маҳсулот таннархи камаяди. Энергетика, химия, машинасозлик, газ саноати ва бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш бу йил айниқса тез суръатлар билан ривожланди. Тошкент ГРЭСида 150 минг киловаттли янги қувватлар ишга туширилди. Муборак—Тошкент газ қувури қурилди. Бинокорлик материаллари саноати, қора ва рангли металлургия, электр станциялар, машинасозлик, енгил, озиқ-овқат, ёқилғи, химия ва бошқа соҳаларда ҳам йилимиз якунлари салмоқли бўлди.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида катта муваффақиятларга эришилди. Тўрт миллион саксон минг тонна «оқ олтин» тайёрланди. Бу тарихда ҳеч қачон кўрилмаган катта ғалабадир. Деҳқончилик маданияти оширилганлиги, фан ва илғор тажрибалар муваффақиятли жорий қилинганлиги натижасида экинлар ҳосили йил сайин ошиб, катта хирмон кўтармоқдамиз. Республикамизда, шу жумладан областимизда пахтанинг ҳосилдорлиги биринчи марта шундай юқори кўтарилганлиги комплекс механизация ҳамма соҳалар бўйлаб дадил одимлар билан амалга оширилаётганлигини кўрсатиб турибди. Областимизда ҳосилнинг ярмидан кўпроғи машиналарда териб олинди. Бу эса шаҳар аҳолисини пахта теримига деярли жалб қилмаслик имконини берди.

Беш йилликнинг биринчи йили қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларда ҳам яхши натижалар йили бўлди. Областимизда давлатга дон, сабзавот, картошка, полиз экинлари, чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш планлари ҳам ортиғи билан адо этилди. Қишлоқ хўжалиги учун ўтган йилдагига қараганда 17 процент кўп капитал маблағ сарфланди.

Қишлоқлар ва шаҳарлар қурилиши, аҳолининг турмуш даражасини янада ошириш, уй-жой, коммунал ва маданий муассасалар қурилишлари, савдо-сотиқ, соғлиқни сақлаш ва шунга ўхшаш турли хил ғоят муҳим масалалар ўтган йиллардагига нисбатан кенг кўламда амалга оширилмоқда. Саноатимиз, қишлоқ хўжалиги ривожи, маданий ҳаёт ҳамда халқимизнинг турмуш шароитларини яхшилаш йўлида қилинаётган улкан ишлар партия ва ҳукуматимиз белгилаётган тадбирлар қанчалик ҳаётий эканлигини, уларда халқимизнинг туб мақсад ва истаклари ифода этилаётганлигини ҳамда совет кишилари фидокорона меҳнатининг буюк самараларини кўрсатиб турибди.

Мамлакатимиз беш йилликнинг иккинчи йилига қадам қўймоқда. Яна бир неча кундан сўнг янги йилимизнинг илк зафарлари билан бир-биримизни қутлаймиз. Ана шу улуғ айём арафасида саноатчиларимиз эришган муваффақиятлар юбилей йилимиз учун муносиб туҳфа бўлди. Республика, шу жумладан Тошкент шаҳар ва область саноат ходимлари йиллик планни муддатидан олдин адо этдилар. Мамлакатга пландан ташқари кўплаб маҳсулот етказиб берилди. Баракалла, қўли гул, қалби олов саноатчиларимиз! Сизларга Янги йилда янги зафарлар ёр бўлсин.

Эллигинчи йил — юбилей йили. Унинг режалари ва истиқболлари ҳар биримизни бениҳоя тўлқинлантирмоқда. Хўш, юбилей йилининг режалари, халқимиз олдига қўйган вазифалари қандай? Бу саволларга СССР ва Ўзбекистон ССР Олий Советлари сессиялари қабул қилган ғоят муҳим қарор ва ҳужжатлардан аниқ ва равшан жавоб оласиз. 1967 йилда республикамиз халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

Социалистик ишлаб чиқаришни ўстириш ва унинг самарадорлигини ошириш, техника тараққиётини таъминлайдиган саноат тармоқларини устун даражада ривожлантиришни таъминлаш ва ижтимоий ишлаб чиқаришнинг структурасини такомиллаштириш; ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш, унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлиги ва чорвачиликнинг махсулдорлигини ошириш асосида қишлоқ хўжалигини, айниқса, пахтачиликни ривожлантириш; ишлаб чиқаришнинг техника даражасини, меҳнат унумдорлигини ва маҳсулот сифатини ошириш, иқтисодий воситаларнинг ва моддий рағбатлантиришнинг ролини кучайтириш; капитал қурилишни яхшилаш, капитал маблағларни энг муҳим объектларга тўплаш, қурилиш муддатларини қисқартириш, ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш ва ўзлаштиришни тезлаштириш.

Республика аҳолисининг моддий даражасини ва маданий савиясини янада ошириш; Тошкент шаҳридаги зилзила оқибатларини тугатиш ва уни Иттифоқимизнинг энг обод ва чиройли шаҳарларидан бирига айлантириш;

Келгуси йилда саноатнинг ялпи маҳсулоти янада кўпаяди. энергетика, химия, газ саноатлари, машинасозлик, рангли металлургия, бинокорлик материаллари саноати тез суръатлар билан ривожлантирилади. Тошкент ГРЭСида янги катта агрегатлар ишга туширилади. Чирчиқдаги химия комбинатида янги қувватлар ишга фойдаланишга топширилади. Халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш анча кўпайтирилади. Уй-жой қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилади.

Беш йилликнинг иккинчи йилида қишлоқ хўжалиги олдида янги уфқлар очилади. Ҳар қачонгидек 1967 йилда ҳам қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга катта эътибор берилади. Пахта етиштиришни кўпайтириш, пахтачилик, деҳқончилик ва чорвачилик ишларини комплекс механизациялаш янги йилимизнинг улуғвор вазифалари ҳисобланади. Областимизда сабзавотчиликни ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. Ирригация-мелиорация ишлари кенг кўламда олиб борилади. Юбилей йилининг планлари ва бюджетида қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш билан бирга, меҳнаткашлар турмуш шароитларини яхшилаш, маданият, фан ва техника тараққиёти қанчалик ривожланиши ҳар бир рақам ва ҳар бир ҳужжатда ўз ифодасини топган.

Йилимизнинг якуни саноат ва қишлоқ хўжалигида, халқ хўжалигининг айрим тармоқларида ҳали жуда кўп имконият ва резервлар ишга туширилмаганлигини, моддий ресурслар ва пул маблағларини хўжасизларча, тежамсиз сарфлаш ва ишлаб чиқариш қувватларидан етарли фойдаланмаслик ҳоллари юз бераётганлигини ҳам кўрсатди. Қурилиш материаллари саноати ходимлари бинокорлар олдида катта қарздор бўлиб қолдилар. Шунингдек қишлоқ хўжалигида ҳам мелиорация ишлари кенг миқёсда олиб борилмаяпти. Сув хўжалиги объектлари қуриш планлари бажарилмаяпти. Шу ва бошқа камчиликларнинг келгуси йилда такрорланмаслиги учун жиддий кураш олиб бормоғимиз лозим.

Зафарларга бой 1966 йил билан хайрлашмоқдамиз. Янги йилимиз — Совет давлати барпо этилганига 50 йил тўладиган юбилей йилимиз янада янги муваффақиятлар, қувонч, бахт ва саодат йили, коммунизм ғояларининг буюк ва улуғвор тантаналари йили бўлсин.

СУТ ТАЙЁРЛАШ ЙИЛЛИК ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

Ўзбекистон чорвадорлари КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошираборib, давлатга сут сотиш ва топшириш йиллик планини муддатидан илгари, 27 декабрда бажардилар. Ҳаммаси бўлиб, 310 минг тоннадан ортиқ сут тайёрланди. Сурхондарё области бу соҳада республикада биринчи бўлиб йиллик планни бажарди. Областда сут топшириш плани 111,3 процент адо этилди Тошкент, Фарғона, Андижон ва Хоразм областлари ҳам сут тайёрлаш планларини муддатидан илгари бажардилар. Давлатга сут сотиш давом этмоқда.

КЕЛГУСИ ЙИЛ ҲОСИЛИ УЧУН

Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг деҳқонлари йил сайин мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Чунки ерлар ҳар йили яхши ўғитланмоқда. Бу соҳада комплекс механизациялашган звенолар айниқса намуналидир. Маҳкам Ирисбоев, Жуман Абдиев ўртоқлар бошлиқ звеноларда ана шундай кўрсаткичларга эришилди.

Колхозчилар келгуси йилда ҳар гектар ерга камида 7—8 тоннадан гўнг солиш учун тайёргарлик кўряптилар. Звено бошлиқлари тракторчи ва аравакашлар билан ишни пухта ташкил қилишиб, мавжуд маҳаллий ўғитларни кўплаб далага чиқаришяпти. Гўнг тайёрлашда ва ташиб чиқаришда Эргаш Нурматов, Исмоил Бозорбоев, Муста Иброҳимов каби тракторчилар ўрнак бўларли ишламоқдалар. Улар кунига 20 тоннадан ошириб ўғит ташишяпти. Колхозчилар пландаги 7 минг ўрнига ҳозирнинг ўзидаёқ салкам 3 минг тоннага яқин гўнг ҳозирлаб, далага чиқариб қўйишди.

Ш. ҲОЛМУҲАМЕДОВ.

ТАРАДДУД

Янгийўлдаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози илғорлар сафидан мустаҳкам ўрин олди. Хўжалик бу йил ҳам ишлаб чиқаришда қувончли ютуқларни қўлга киритди. Шудгорлашда ҳам пешқадамлик қилинди. 800 гектар майдоннинг ҳаммаси 35 сантиметр чуқурликда шудгор қилиб қўйилди.

Шу кунларда колхозга борган киши деҳқонларнинг зўр ғайрат кўрсатиб меҳнат қилаётганликларидан беҳад ҳурсанд бўлади. Деҳқонлар келгуси йил мўл ҳосили учун ҳозирдан бошлаб пухта замин яратмоқдалар. Шудгор қилинган ерларнинг четлари чопилмоқда. Ариқлар тозаланмоқда. Қир ерларни запас суғориш ва кўпроқ нам тўплаш чоралари кўрилмоқда.

Колхознинг устахоналарида иш жадал. Сеялка ва универсалларни ремонт қилиш қизғин давом эттирилмоқда.

И. АБДИЕВ.

ЧИННИСОЗЛАР МАРРАГА ЕТДИ

Тошкент чиннисозлари янги йилни бир ҳафта олдин кутиб олишди. Улар беш йилликнинг биринчи йили топшириғини муддатидан олдин шараф билан адо этишди.

Коллектив йил бошида ўз зиммасига улкан мажбурият олган эди. Йил давомида 7 миллион 800 минг дона турли хил чинни буюмлари ишлаб чиқаришга сўз беришган эди. Буни пулга чақсак 3 миллион 410 минг сўмни ташкил этади. Мажбурият катта. Эл-юрт олдида сўз бергандан кейин унинг уддасидан чиқиш керак.

Азаматлар йил бўйи тер тўкиб меҳнат қилишди. Янги хил буюмлар ишлаб чиқариш технологиясини йўлга қўйишди. Бу борада айниқса лаборатория ишчилари ажойиб ғайрат кўрсатишди. А. Нуъмонов, М. Раҳмонбердиев, Б. Собиров каби рассомлар ўнлаб буюмларга жозибали гуллар чизиб бердилар. Чиройли шаклда ишланган гулдон ва рўзғор буюмлари, Хева ва Бухоро мадрасалари комплектлари, турли хил сувенирлар бу йил биринчи марта магазинларга чиқарилди. Бундан ташқари Туркман адабиёти ва санъати декадаси ҳамда «Пахта байрами»га бағишлаб ҳам ажойиб совғалар тайёрланди. Ўша кезлар дала меҳнаткашлари учун 300 минг дона ҳар хил чинни буюмлар жўнатилди.

Ҳозир ҳам корхона цехларидаги агрегатлар кечаю-кундуз бетиним ишлаб турибди. Конвейердан йиллик планга қўшимча равишда маҳсулотлар тушаяпти. Ишчилар йил охиригача қўшимча 200 минг дона, яъни 65 минг сўмлик аъло сифатли чинни буюмлари тайёрлаб меҳнаткашларга совға қилиш учун курашмоқдалар.

Беш йилликнинг иккинчи йилида ҳам чиннисозлар катта ишларни амалга оширишлари керак. Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги ва доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишлаб 30 та яқин совға намуналари яратилади. Ҳозир бу совғаларни тайёрлашга киришилган. Қўлдан чиққанлари кетма-кет Бутуниттифоқ конкурсига тақдим этилаяпти.

— Юбилей йилида 8 миллион 200 минг дона чинни буюмлари ишлаб чиқаришга аҳд қилганмиз,— дейди Тошкент чинни заводи директори А. Иброҳимов.— Шу ниятда ҳозир бир қатор тадбирларни амалга оширмоқдамиз. Йил давомида янги қувватлар ишга туширилади, ички резервлардан тўлароқ фойдаланилади, агрегатлар унумдорлиги оширилади. Буларнинг барчаси маҳсулот сифатини яна ҳам яхшилаш имконини беради.

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

ЯНГИЙЎЛ кондитер фабрикаси цехларида тайёрланаётган маҳсулотлар дастурхонимизни безайди, зийнат бахш этади. Фабрика аҳли янги йил арафасида тағин ҳам кўпроқ ширинликлар ишлаб чиқаришга ҳаракат қилмоқда. Шоколад цехининг илғор ишчиси Эльвира Аҳмедова сифатли маҳсулотлар тайёрлашга айниқса кўп ҳисса қўшаяпти.

А. Тўраев фотоси.

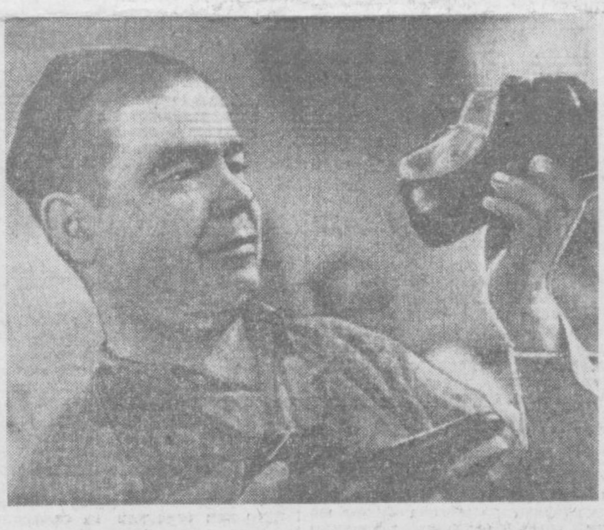

УЙ МУБОРАК

159-қурилиш тресги коллективи беш йилликнинг биринчи йилида анча баракали ишлади. Уй-жойлар, маданий-маиший муассасалар ва қатор бошқа объектлар қурилиши юзасидан белгиланган планни ойдан-ойга муваффақиятли адо этди.

Қўли гул бинокорлар яқинда яна бир катта довон ошишди. Улар ўзаро социалистик мусобақани қизитиб, зилзила оқибатида бошпанасиз қолган оилаларни уй-жой билан тезроқ таъминлаш ишига муносиб ҳисса қўшиш учун астойдил кураш олиб бориб топшириқларни муддатидан илгари бажардилар. Йил давомида ўнларча миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди.

Қурувчилар ўтган ўн бир ой мобайнида 31 минг квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширдилар. Бу биноларда минглаб тошкентлик оилалар ҳовли тўйлари ўтказишди.

Бундан ташқари, трест коллективининг самарали меҳнати билан ўн бир ой давомида 5540 ўқувчига мўлжалланган янги мактаблар биноси, 280 ўринли болалар боғча ва яслилари қуриб битказилди. Урта Осиёда ягона бўлган «Ёшлик» спорт саройи, қатор бошқа маданий-маиший объектлар ишга туширилди.

Илғор трестнинг ишчан ва иноқ бинокорлари қўлга киритилган бу катта муваффақиятни янада мустаҳкамлаш мақсадида ғайратга-ғайрат қўшиб ишламоқдалар. Янги-янги зафарлар қучишга астойдил интилмоқдалар. Улар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, йил охиригача ками билан 1 миллион 300 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришга аҳд қилдилар. Бу аҳд ҳам албатта бажарилади. Чунки азамат қурувчиларнинг шу кунлардаги ғайрат-шижоатга тўла меҳнати ҳар бир кишида бунга ишонч ҳосил қилади.

ИЛҒОР ПОЙАФЗАЛЧИ

ТОШКЕНТДАГИ 2-пойафзал фабрикаси коллективи бежирим, пишиқ махсулот тайёрлаш учун курашмоқда. Фабриканинг илғор ишчиси Асадулла Абдуллаев айниқса сифат учун курашда бошқаларга намуна кўрсатяпти. У саккиз йилдан бери шу корхонада ишлайди. Асадулла сифатли маҳсулот тайёрлаш билан бирга смена топшириқларини ҳам ортиғи билан адо этяпти.

Н. Муҳаммаджонов фотоси.

СОВЕТ—ТУРКИЯ АХБОРОТИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ва унинг ҳамроҳлари Туркия республикаси ҳукуматининг таклифига биноан 1966 йил 20 декабрдан 27 декабргача расмий визит билан Туркияда меҳмон бўлиб турдилар.

21 декабрда А. Н. Косигинни Туркия республикасининг президенти Жавдат Сунай қабул қилди.

Туркия республикасининг бош министри Сулаймон Демирел билан СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Дўстона вазиятда ўтган музокаралар вақтида Совет-Туркия муносабатларини ривожлантириш масалалари устида ва актуал халқаро проблемалар устида муфассал фикрлашиб олинди.

СССР Министрлар Советининг Раиси билан Туркия республикасининг бош министри иккала давлат ўртасидаги муносабатларни бундан буён ҳам тўла тенглик, бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик, мустақиллик, суверенитет ва территориал бутунликни ўзаро ҳурматлаш асосига қуришга ва ривожлантиришга тайёр эканликларини айтдилар.

Халқаро аҳвол муҳокама қилинган вақтда томонлар Совет ва Туркия ҳукуматларининг бошқа тинчликсевар давлатлар билан биргаликда халқаро кескинликни юмшатишга, ялпи тинчликни мустаҳкамлашга, уруш хавфининг олдини олишга ёрдам бериш муддаосида эканликларини таъкидладилар. Улар мамлакатлар ўртасидаги низоли масалалар тинч йўл билан, музокаралар йўли билан ҳал қилиниши лозимлигини яна бир карра ёқлаб фикр билдирдилар.

Давлатларнинг ўзаро муносабатларида ички ишларга аралашмаслик, суверенитет ва тенг ҳуқуқлиликни ҳурматлаш принципларига риоя қилишлари тинч самарали ҳамкорликни ривожлантиришга кўмаклашади ва халқаро масалаларни ҳал этишни енгиллаштиради, дунёдаги кескинликни юмшатишга имкон беради.

Иккала томон яқин ва Ўрта Шарқ тинчлик ва хавфсизлик зонаси бўлишига сидқидилдан интилаётганликларини таъкидладилар.

Иккала ҳукумат Бирлашган Миллатлар Ташкилотини БМТ уставига қаттиқ риоя қилиш негизида тинчликни таъминлаш юзасидан ўз зиммасига олган мажбуриятларини тағин ҳам самаралироқ бажара оладиган қилиб мустаҳкамлаш зарурлигини айтдилар.

Иккала томон шарқи-жанубий Осиёдаги мавжуд хатарли аҳвол муносабати билан ўзларининг ғоят ташвиш чекаётганликларини изҳор қилдилар. Улар 1954 йилги Женева битимларини Вьетнам проблемасини бартараф этишнинг негизи, деб биладилар ва Вьетнам халқига ўз тақдирини эркин равишда ўзи ҳал қилиш ҳуқуқи берилиши лозим, деб ҳисоблайдилар.

Томонлар турли соҳаларда умумевропа ҳамкорлигини ривожлантиришга ҳар томонлама кўмаклашишга интилаётганликларини баён қилдилар.

Томонлар самарали халқаро контроль остида ялпи ва батамом қуролсизланиш мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун муҳим эканлигини якдил бўлиб таъкидладилар.

Улар ядро қуролини тарқатмаслик масаласини дарҳол ҳал қилиш зарурлигини уқтириб ўтдилар.

Томонлар ядро синовларининг ҳамма турларни тўхтатиш тўғрисида битим тузилишини ҳам ёқлаб чиқадилар.

Томонлар Кипр масаласи устида фикрлашиб олдилар. Туркия бош министри Туркиянинг Кипр масаласидаги позициясини батафсил баён қилиб берди. СССР Министрлар Советининг Раиси, ўз навбатида, Совет Иттифоқининг Кипр масаласи хусусидаги Совет баёнотларида баён этилган, шунингдек илгари қабул қилинган Совет-Туркия ахборотларида баён қилинган позициясини таъкидлади. Томонлар Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўлган барча мамлакатлар учун хавфсизлик кенгашининг 1964 йил 4 март резолюцияcига биноан, Кипрдаги вазиятни чигаллаштириши мумкин бўлган ҳаракатлардан тийилиб туриш зарурлигини яна ёқлаб фикр билдирдилар.

Ҳукуматларнинг бошлиқлари Совет-Туркия савдо ва иқтисодий муносабатлари масаласини атрофлича муҳокама қилдилар.

Томонлар шахсий алоқаларнинг фойдали эканлигини мамнуният билан таъкидладилар.

СССР Министрлар Советининг Раиси СССР Олий Совети Президиуми ва Совет Ҳукумати номидан Туркия республикасининг президенти Жавдат Сунайга Совет Иттифоқига расмий равишда ташриф буюриш тўғрисидаги таклифномани топширди. Совет ҳукумати номидан А. Н. Косигин Туркия республикасининг бош министри Сулаймон Демирелни Совет Иттифоқига расмий равишда ташриф буюришга таклиф қилди. Таклифномалар миннатдорчилик билан қабул қилинди.

ВИЗИТ ТУГАДИ

ИСТАНБУЛ, 27 декабрь. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигин Туркия республикасига қилган расмий визитини тамомлаб бугун ватанига жўнаб кетди.

ТАСС АХБОРОТИ

«ЛУНА-13» ПРОГРАММАНИ БАЖАРИШНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДА

«Луна-13» совет автомат станцияси тадқиқот программасини муваффақиятли бажариб, Ой юзасининг тасвирини юбориб турибди.

1966 йил 26 декабрда ўтказилган навбатдаги радиоалоқа сеансида Ой манзарасининг бир қанча лавҳалари олинди. Тасвирларнинг сифати яхши.

Белгиланган программага мувофиқ автомат станциянинг илмий приборлари механик грунтомер ҳамда гамма нурларини қайд қилувчи прибор ёрдамида ой заминининг хусусиятларини аниқлаш юзасидан бир қанча қимматли ўлчовлар ўтказди. Шунингдек шундан аввал ойга юборилган аппаратлар бошлаган корпускуляр радиациянинг жадаллигини кузатишни ва бошқа ўлчовларни давом эттирди.

Телеметрия маълумотларига кўра, илмий приборлар ва станция ичидаги системалар нормал ишлаб турибди. Станция ичидаги ҳарорат ва босим белгиланган даражада сақланмоқда.

Олинган илмий маълумотларни қайта ишлаш натижалари, шунингдек ой сатҳининг тасвири эълон қилинади.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Газетамизда илгари хабар берилганидек, 26 декабрда Тошкент область партия комитетининг V пленуми бўлиб ўтди. Пленумда «Комсомолга партия раҳбарлигини кучайтириш тадбирлари тўғрисида» область партия комитетининг иккинчи секретари **А. С. Пономарёв** доклад қилди.

Докладчи қайд қилиб ўтдики, Коммунистик партиянинг доимий оталарча ғамхўрлиги туфайли комсомол ўсиб улғайди ва катта кучга айланди. Комсомол миллионларча совет кишилари учун ҳақиқий ҳаёт ва меҳнат мактаби бўлиб қолди.

Комсомол дунёга келган дастлабки кунлардан бошлабоқ ҳамма соҳаларда партиянинг энг содиқ ва жанговар ёрдамчиси бўлди ва шундай бўлиб келмоқда. Совет ёшларининг авангарди бўлган Ленин комсомоли коммунистик қурилишнинг актив иштирокчиси, кекса авлоднинг революцион, жанговар ишлари ва меҳнат анъаналарини давом эттираётган муносиб ўринбосардир.

Ўтган етти йилликнинг ҳар йилида 150 минг ёш йигит-қиз кўнгилли равишда комсомол йўлланмалари билан шаҳар ва қишлоқлар, гигант электростанциялар, заводлар, темир йўллар ва газ магистраллари қурилишига, янги ерларни ўзлаштириш учун Узоқ Шарқ, Сибирь ва Шимолга йўл олди.

Комсомоллар ва ёшларимизнинг хўжалик ҳамда маданий қурилиш соҳасида белгиланган вазифаларни бажаришда актив қатнашаётганлиги, бу биринчи навбатда комсомолга кундалик партиявий раҳбарликнинг натижаси, ёшларнинг ватанпарварлик, топширилган иш учун жавобгарлик ҳисси руҳида тарбияланаётганлигининг мевасидир.

Комсомолнинг қаҳрамонона ишлари ёшлар ўртасида ва бутун совет халқи олдида унга катта обрў келтирди. Фақат комсомолнинг XIV ва XV съездлари орасидаги ўтган вақтнинг ўзидагича 15 миллиондан ортиқ киши ВЛКСМга аъзо бўлиб кирди. Ҳозир бизнинг мамлакатимизда ҳар ўн ёшдан бир киши комсомол аъзосидир. Шу билан бирга кейинги тўрт йил ичида шаҳар ва район комсомол комитетлари тавсиясига биноан бир ярим миллиондан ортиқ комсомол КПСС сафига қабул қилинди.

КПСС XXIII съездига Марказий Комитетнинг ҳисобот докладида партия ҳақли равишда фахрланади, чунки у тарбиялаган ёшларнинг бутун бир авлоди коммунизм идеяларига содиқ кишилардир, комсомол совет ёшларининг жанговар авангардидир, партиянинг энг ишончли резервидир, деб айтилди. Партия комсомолларнинг, совет ёшларининг кучига ва уларнинг имкониятларига ҳаммавақт ишонади, шунинг учун ҳам унга энг катта ва масъул ишлар топширилди, бундан кейин ҳам шундай қилинади.

КПСС Программаси ва партия XXIII съезди қарорларидан келиб чиқадиган коммунистик қурилиш соҳасидаги катта вазифаларни бажаришда комсомоллар ва ёшларнинг тарихий роли беқиёс катта. Шунинг учун ҳам партия комсомолга раҳбарликни тинмай яхшилай бориш ва биринчи навбатда ёшлар ўртасида ғоявий-тарбиявий ишларни кучайтиришга ҳамиша катта эътибор бермоқда.

КПСС Программасида партия ташкилотлари зиммасига комсомолни ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаш, уларнинг ташаббусларини кенг қулоч ёзишига ёрдамлашиш, ёшларнинг куч ва ғайратини фойдали ишларга, коммунистик қурилишнинг туб масалаларини ҳал қилишга сафарбар этиш вазифаси юклатилган.

Ёшлар ўртасида ғоявий-тарбиявий ишлар қанча яхши йўлга қўйилган бўлса, коммунистик қурилиш соҳасида шунчалик муваффақиятларга эришаверамиз. Мана шунинг учун ҳам комсомолга раҳбарлик, ёшларни тарбиялаш — Коммунистик партия алоҳида ғамхўрлик қилиши лозим бўлган ишдир. Ана шунинг учун ҳам область партия комитети бюроси бу масалани ушбу пленум муҳокамасига киритишни лозим топди. Биз область комсомол ташкилоти олиб бораётган ишни ҳар тарафлама анализ қилиб комсомолга партия раҳбарлигини янада яхшилаш юзасидан зарур тадбирларни кўришимиз керак.

Тошкент область комсомол ташкилоти катта кучга эга. Унинг сафларида 200 мингга яқин комсомол аъзоси бор. Агар биз бу кучдан моҳирлик билан фойдалансак, областимиз олдида турган хўжалик ва сиёсий вазифаларни муваффақиятли ҳал қилишимиз мумкин.

Область партия комитети, кўпгина район ва шаҳар партия комитетлари кейинги йилларда комсомолга раҳбарликни бир мунча кучайтирдилар. Бир қатор ташкилотлар ташкилотчилик қобилиятига эга бўлган, ишни яхши биладиган ва севадиган ёш коммунистлар билан мустаҳкамланди. Натижада кўпгина корхона, колхоз-совхоз, олий ўқув юртлари бошланғич комсомол ташкилотларининг фаолияти активлашди.

Тошкент, Чирчиқ, Олмалиқ, Оҳангарон, Бекобод шаҳарлари, Оққўрғон, Юқори Чирчиқ районларининг комсомоллари ажойиб ишларни амалга оширдилар. Меҳнатда фидокорлик намуналарини кўрсатдилар. Саноат, транспорт, қурилиш ва қишлоқ хўжалигида жуда кўп комсомол-ёшлар звенолари, бригадалари, участкалари меҳнатга коммунистик муносабатда бўлмоқдалар. Ўз бурчларини шараф билан адо этмоқдалар.

Ўтган йили фақат қишлоқнинг ўзидагина 620 комсомол-ёшлар звеноси ишлади. Уларнинг деярли кўпчилиги пахта ҳамда бошқа турдаги қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етказиш юзасидан давлат плани ва зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар.

Кўпгина колхоз ва совхозларнинг комсомол ташкилотлари ёшлар ҳисобига механизатор кадрлар сафини тўлдириш ва шу йўл билан областда йилдан-йилга пахта етиштиришни кўпайтириш, машина теримини кенг кўламда авж олдириш соҳасида ибратли тадбирларни кўрмоқдалар. Бу йил область колхоз ва совхозлари етиштирилган пахта ҳосилининг ярмидан кўпини машина билан териб олдилар. Бунда айниқса, Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ ва Бўка районлари комсомол ташкилотларининг хизмати каттадир.

«Ташсельмаш» ва «Таштекстильмаш» заводлари, «Қизил тонг» тикув фирмаси, Бекобод металлургия заводи, Оҳангарондаги 9-шахта, Янгийўлдаги кондитер фабрикаси ва бошқа кўпгина корхоналарнинг коллективлари партия ва комсомол ташкилотларининг бевосита раҳбарлиги туфайли беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини бажариш соҳасида катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Комсомол-ёшларнинг олдимизда турган хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини бажаришга қўшаётган ҳиссаси кун сайин яққол кўзга ташланиб бормоқда. Шу билан бирга бизнинг комсомол ташкилотларимиз ёшлар ўртасида олиб бориладиган тарбиявий ишларнинг ҳам қизиқарли, ҳам мазмунли ва юқори савияда бўлиши учун курашмоқдалар. Бу соҳада партия ташкилотлари комсомолга амалий ёрдам бермоқдалар. Бу жиҳатдан Чирчиқ ва Олмалиқ шаҳар партия комитетлари, Октябрь, Ўрта Чирчиқ ва Юқори Чирчиқ район партия комитетларининг комсомолга раҳбарлик соҳасидаги тажрибалари диққатга сазовордир.

Чирчиқ шаҳар партия комитети комсомолга раҳбарликни кундалик иш деб билади. Фақат шу йилнинг 11 ойи давомида шаҳар партия комитети ўзининг бюро мажлисларида комсомол иши ва комсомолга партия раҳбарлиги масаласини беш марта кўрди. Шуни айтиш кераки, бу, Чирчиқ шаҳар партия комитетининг комсомолга раҳбарлик соҳасида қилаётган ишининг бирдан-бир методи эмас, бу ерда шаҳар партия комитети ва комсомол комитети, кўпчилик партия ва комсомол ташкилотлари секретарлари ўртасида узвий алоқа боғланган.

Юқори Чирчиқ район партия комитети биринчи навбатда комсомол ташкилотларини анча тайёргарликка эга бўлган кадрлар билан мустаҳкамлади. Район бўйича бу йил илгариги йиллардагига қараганда икки баравар кўп ёш коммунист бошланғич комсомол ташкилотининг секретари қилиб сайланди. Район комсомол комитетининг тўққиз бюро аъзосидан саккиз киши коммунистдир.

Район партия комитети бошланғич партия ташкилотларидан комсомолга малакали раҳбарлик қилиш учун талабчанликни кучайтирди. Комсомол активларини ўқитишга, ёшларнинг кўнгилли дам олишларини ташкил этишга катта эътибор берилмоқда. Районда жуда кўп спорт майдончалари, маданият саройлари, клублар бор. Уларда турли хил маданий-оқартув, физкультура ва спорт ишлари олиб борилади. Бу тадбирлар комсомол-ёшларнинг онгини ҳар тарафлама ўстириш ва уларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашга ёрдам бермоқда.

Докладчи қайд қиладики, жуда кўп шаҳар ва район комсомол ташкилотлари партиянинг раҳбарлигида комсомол ва ёшларни тарбиялаш соҳасида катта ишлар қилмоқдалар. Тошкент тўқимачилик комбинати, «Ташсельмаш» заводи, Чирчиқ электрохимия комбинати ва қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати комсомол ташкилотлари, Терешкова номли колхоз ва «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози, тўқимачилик институти ва халқ хўжалиги институти, хотин-қизлар педагогика билим юрти, совет савдоси техникуми, Олмалиқдаги 15, Чилонзордаги 162-мактабларнинг комсомол ташкилотлари олиб бораётган ишлар бунга мисол бўла олади. Кўпгина комсомол ташкилотлари ишидаги умумий ўхшашлик шундаки, улар ўз олдиларида турган вазифаларни тўғри тушуниб етмоқдалар, секретарлар ва комсомол комитети аъзолари тўғри танланган. Комсомол ходимлари топширилган иш учун жавобгарликни чуқур ҳис қилган ҳолда иш юритадилар. Ёшлар ўртасида олиб борилаётган ишларнинг хилма-хил ва қизиқарли, мазмунли бўлиши учун бутун маҳоратларини ишга соладилар. Энг муҳими шундаки, бундай илғор комсомол ташкилотларига партия комитети ва партия бюроларининг секретарлари, корхона, колхоз, совхоз, олий ўқув юрти ва мактабларнинг раҳбарлари доимий ёрдам кўрсатиб турадилар.

Докладчи 34 бошланғич партия ташкилотига эга бўлган ва ўз сафларига мингдан ортиқ комсомолни бирлаштирган Чирчиқ электрохимия комбинати комсомол ташкилотининг фаолиятига батафсил тўхталди. Шунингдек у Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхоз ҳамда хотин-қизлар педагогика билим юрти комсомол ташкилотлари тажрибаси ҳақида ҳам гапириб берди.

Комсомол ташкилотларининг ибратли ишлари, комсомолга партиявий раҳбарлик соҳасида яна кўп мисолларни келтириш мумкин, лекин шу билан бирга комсомол ишида муҳим камчиликларга ҳам йўл қўйилмоқда.

Умуман олганда область партия ташкилоти комсомолга партия раҳбарлиги савиясини яхшилаш, барча комсомол ташкилотларининг фаолиятини активлаштиришга ҳаракат қилиб келди ва ҳаракат қилмоқда, лекин шу билан бирга кўпгина комсомол ташкилотларининг ишида, айниқса тарбиявий ишлар олиб боришда жиддий камчиликлар бор. Ана шуни ҳисобга олиб, область партия комитети комсомолга раҳбарлик масаласига яна ҳам жиддий муносабатда бўлиш тадбирларини кўриб чиқишга қарор қилди.

Фрунзе ва Ленин район партия комитетлари шу йилнинг 11 ойи мобайнида на пленумда, на райком бюросида комсомол иши, унга партия раҳбарлиги билан боғлиқ бўлган биронта ҳам масалани кўриб чиқмаган. Ахир, буни нормал ҳол деб бўладими? Орджоникидзе район партия комитети ҳам комсомолга раҳбарлик масаласи билан жуда камдан-кам шуғулланмоқда.

Область партия комитети бюро, пленум ва актив йиғилишларида комсомол ҳисоботини эшитиш ва муҳокама қилишни комсомолга раҳбарликнинг бирдан-бир усули деб ҳисобламайди. Область партия комитети кейинги вақтларда камроқ мажлис ўтказиш, кўпроқ амалий иш қилиш йўлидан бормоқда.

Комсомолга раҳбарлик қилишнинг энг таъсирчан усулларидан бири партия Марказий Комитети ўргатиб келаётганидек, жойларда жонли ташкилотчилик ишларини олиб бориш, қабул қилинган қарорларнинг ижро этилишини назорат қилиб туриш, кадрларни тўғри танлаш ва малакасини тинмай ошириб боришдан иборатдир. Афсуски, кўпгина партия ташкилотларимиз худди ана шу масалага эътибор бермасдан келмоқдалар.

Кўпгина партия ташкилотлари комсомол иши билан сидқидилдан эмас, балки хўжакўрсинга ва зўрма-зўраки шуғулланадилар. Комсомолга раҳбарлик яхши тайёргарликка эга бўлмаган кишиларга топшириб қўйилади. Тошкентдаги пластмасса буюмлари заводида худди ана шундай аҳвол рўй берди. Бу ерда комсомол ташкилотига ёшлар билан ишлашни унчалик хуш кўрмайдиган, бу соҳада тажрибага эга бўлмаган коммунист Исломов бириктиб қўйилган. У комсомол ташкилоти ишига раҳбарликни яхшилаш соҳасида амалда ҳеч қандай иш қилмади.

Шуни доимо эсда тутиш лозимки, партия комитети ва партия бюроси номидан қайси бир кишига комсомолга раҳбарлик топширилган бўлмасин, ҳаммавақт бунинг учун шахсан партия ташкилотининг секретари ва умуман бюро ва комитет жавобгардир.

Қуйидаги фактлар ҳам комсомолга раҳбарлик савияси қай даражада эканлигидан далолат беради: Ўрта Осиё геология ва минералогия хомашёси институтида кейинги икки йил ичида фақат икки марта комсомол мажлиси ўтказилган. Буларнинг ҳар иккиси ҳам ҳисобот-сайлов йиғилишидир. Ваҳоланки, бу ташкилот ҳисобида 82 комсомол бор. Ленин район пишчеторги комсомол ташкилотининг ишида ҳам худди ана шундай аҳвол рўй берган. Бундан ташқари бу пишчеторгда комсомоллар йиллаб аъзолик бадалларини тўламайдилар. Шундай бўлгандан кейин бу комсомол ташкилотининг бирон бир иши тўғрисида гапириб ўтиришга ҳам ҳожат йўқ.

Электромонтаж буюмлари заводи, «Ватан» мебель фирмаси ва бошқа корхоналар комсомол ташкилотларининг ишида ҳам қатор камчиликлар бор.

Қишлоқ комсомол ташкилотларига партия раҳбарлиги соҳасида ҳам жиддий камчиликлар рўй бермоқда. Биз бугунги пленумда Бўка, Бекобод, Янгийўл район партия комитетларининг комсомолга раҳбарлик соҳасидаги ишларини мақтаёлмаймиз. Негаки, улар бу соҳада бошланғич партия ташкилотларига ўрнак бўладиган ишларни кам қилмоқдалар.

Кўпгина колхоз ва совхозларнинг комсомол ташкилотлари қишлоқ ёшларига етарли таъсир кўрсатмаяптилар. Масалан, «Бўка» совхози комсомол ташкилоти ҳисобида 163 аъзо бор. Агар бу ерда комсомолга партия раҳбарлиги юқори даражада бўлганида эди, эришилган ютуқлар ҳозиргидан ҳам баракали ва салмоқли бўларди.

Совхозда ўтган йили ҳам, бу йил ҳам комсомолларнинг ўқуви яхши ташкил этилмади. Ёшлар ўртасида лекция ва суҳбатлар камдан-кам ўтказилади. Комсомол комитетининг мажлислари ва комитет йиғилишлари ўз вақтида ўтказиб турилмайди. Комсомол ишига қизиқишнинг йўқлиги туфайли совхоз ёшлари ҳисобига комсомол сафи ўсмаяпти. Бунинг устига 1962—1963 йилларда комсомолга қабул қилинган 11 йигит ва қиз ҳалигача комсомол билетини олмаган. Бу камчиликлар совхоз партия ташкилотини негадир жиддий ташвишга солмаяпти. Оққўрғон районидаги Навоий номли, Куйбишев номли колхозлар, 2-«Оққўрғон» совхози Бекободдаги «Победа», «Коммунизм» колхозлари, «Чаноқ» ва 3-«Далварзин» совхозлари партия ташкилотлари комсомолга бўш раҳбарлик қилмоқдалар.

Ўрта Чирчиқ районидаги Калинин номли колхозда эса комсомолга партия раҳбарлиги ҳаддан ташқари ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Комсомол ташкилотининг фаолияти деярли сезилмайди. Партия бюроси ва колхоз правленияси томонидан ёрдам кўрсатилмайди. Колхоз ёшларининг маданий-оқартув ишлари ва оммавий-спорт ишларини кучайтириш учун энг оддий шароитлар ҳам яратиб берилмаган. Партия ташкилоти ва бюроси кейинги икки йил давомида комсомол ташкилотининг иши билан боғлиқ бўлган биронта масалани ҳам кўриб чиқмаган. Калинин районидаги 11, Орджоникидзе районидаги 30, Чилонзор районидаги 84, 173-ва бошқа бир қатор профессионал-техника билим юрти мактабларида ҳам комсомол иши партия раҳбарлиги эътиборидан четда қолмоқда.

Шундан сўнг докладчи комсомол ишларининг умумий аҳволи учун характерли бўлган икки масалага тўхтайди. Булар комсомол ташкилотларининг ўсиши ва ВЛКСМ аъзоларидан партия аъзолигига қабул қилиш ҳамда комсомолнинг жамоат тартибини сақлашни таъминлашдаги роли масалаларидир.

Кейинги вақтда ўзгарган Устав қоидасига мувофиқ ёшлар 23 ёшгача партияга фақат комсомол орқали ўтишлари керак. Лекин ВЛКСМ аъзоларини партияга қабул қилиш сезиларли даражада камайган. Бу шуни кўрсатадики, жуда кўп комсомол аъзолари узоқ йиллар комсомол сафида бўлишларига қарамай жамоат ишига яхши кўникмайдилар. Уларнинг ўртасида ғоявий-сиёсий ишлар яхши йўлга қўйилмаган.

Ёшлар ўртасида ичкиликбозлар, безорилар, жамоат тартибини бузувчилар ва бошқа жиноий хатти-ҳаракатларни қилувчилар ҳам учраб туради. Бу гап айниқса Чирчиқ, Олмалиқ, Бекобод, Тошкент шаҳарлари, Калинин, Ўрта Чирчиқ ва Орджоникидзе районларига тааллуқлидир. Бу камчиликлар шуни кўрсатадики, ҳали ёшлар ўртасида олиб борилаётган таълим-тарбия ишлари талабга жавоб бермайди. Комсомол-ёшларнинг дам олишини ташкил этиш ёмон йўлга қўйилган.

Шундай экан, партия ва комсомол ходимлари ёшларни тарбиялаш масаласи билан жиддий шуғулланишлари керак. Бу масалага етарли баҳо бермасликка чек қўйишимиз лозим. Ёшларни тарбия қилиш—мураккаб ва кўп қиррали ишдир. КПСС XXIII съездида йигит ва қизларнинг ҳозирги авлоди кекса авлодга мансуб бўлган революцион кураш ва чиниқиш мактабини ўтамагандир деб қайд қилинган эди. Баъзибир ёшлар қайноқ ҳаётимизга бефарқ муносабатда бўладилар. Улар ўзлари меҳнат қилишмайди, бойлик яратишга бевосита ҳисса қўшмайдилар. Аксинча, давлатдан кўп нарсани талаб қиладилар. Ўзларининг жамият олдидаги бурчларини унутиб қўядилар. Шуни унутмаслик кераки, буржуа идеологлари, бизнинг душманларимиз, худди ана шундай кайфиятдаги ёшлардан ўз мақсадлари йўлида фойдаланишга ҳаракат қиладилар.

Империалистлар ўтказаётган ғоявий диверсиянинг асосий мақсади—бизнинг ёшларимизни ғоявий жиҳатдан қайта тарбиялаш, уларда коммунистик идеалларга бўлган ишончни йўқотишдан иборатдир. Буржуа пропагандаси кўпроқ ана шу нарсага зўр беради. Мамлакатимиз халқлари ўртасидаги дўстликка раҳна солиш учун уринади. Айрим ёшларнинг характеридаги заифликдан фойдаланиб, уларни енгил ҳаёт ва кайф-сафоларга даъват этмоқчи бўлади.

Лекин шуни айтиш кераки, совет ёшлари ўртасида буржуа идеологияси таъсирига бериладиганлар деярлик йўқ. Лекин ҳар ҳолда улар, озми-кўпми, орамизда учраб туради. Бундан кўз юма олмаймиз.

Партиямиз Программаси, КПСС XXIII съезди қарорларида партия ва комсомол ташкилотлари олдига ёшларни коммунизмнинг актив қурувчилари қилиб тарбиялаш вазифаси қўйилди.

Бизнинг бутун ҳаётимиз, коммунистик қурилишнинг кундалик тажрибаси—ёшларни, ўсиб келаётган авлодни тарбиялашнинг ажойиб мактабидир. Лекин бундан партия ва комсомол ташкилоти ёшлар ўртасида олиб бориладиган тарбиявий ишларнинг усули ва методларини яхшилаш тўғрисида ўйламасалар ҳам бўлади, деган маъно келиб чиқмайди. В. И. Ленин ёшлар инсониятнинг ҳаммавақт қайнаб турувчи, қидирувчи қисмини ташкил этади, деб кўрсатган эди. Шунинг учун ҳам ёшлар ўртасида олиб бориладиган ишларнинг асосий йўналиши конкрет мақсадга қаратилган бўлиши керак. Бунинг учун ҳар хил усул ва методлардан фойдаланиш зарур. Тажриба шуни кўрсатадики, қайси бир партия ва комсомол ташкилоти ёшларнинг ёши, маълумоти, ҳаёт тажрибаси ҳамда шароитини ҳисобга олиб иш юритса, ўша ерда ҳар бир ёшнинг унумли ишлаши таъмин этилган бўлади.

Агар бизнинг комсомол комитетларимиз қоғозбозликдан, мажлисбозликдан дадиллик билан амалий ташкилотчилик ишларига ўтсалар, эҳтимол ўшанда комсомол-ёшлар орасида топширилган иш учун бефарқ, пассив муносабатда бўладиган, меҳнат интизомини бузадиганлар кескин камаярди.

Ана шунинг учун ҳам барча ғоявий-сиёсий ва маданий оқартув ишларининг йўналишини Ватанимизнинг муносиб ватанпарварларини тарбиялаб етиштиришга бўйсундиришимиз керак. Ҳамма ерда комсомолга, ёшларга талабчанликни кучайтириш зарур.

Маълумки, ахлоқ биринчи навбатда оилада камол топади. Ёшлар энг яхши урф-одатни дастлаб ўз оилаларида ўрганадилар. Шунинг учун ҳам партия ва комсомол ташкилотлари ота-оналар билан ҳамкорликда иш олиб боришлари лозим.

Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш—комсомолга партия раҳбарлигининг энг муҳим соҳаларидан биридир. Район ва шаҳар партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари амалий фаолиятларида ҳаммавақт ана шуни ҳисобга олган ҳолда иш юритишлари лозим. Комсомолга раҳбарлик қилиш учун энг яхши кадрларни танлаб қўйиш керак.

Тўғри, ҳозирги пайтда шаҳар ва район комсомол комитетлари секретарлари, уларнинг аппаратидаги масъул ходимлар ҳамда кўпгина бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари саводхон, малакали ёшлардир. Бироқ ҳаёт шу нарсани тасдиқладики, фақат саводхонликнинг ўзи билан иш битмайди. Яхши малакали раҳбар кадр етарли ташкилотчилик қобилиятига ва иш тажрибасига ҳам эга бўлиши керак. Шундай раҳбаргина ёшлар билан ишлашни ҳар тарафлама яхши йўлга қўя олади. Шунинг учун ҳам биз комсомол ходимлари—раҳбар кадрларни тарбиялашга жиддий муносабатда бўлишимиз керак.

Комсомол кадрлар билан ишлаш соҳасидаги муҳим камчиликлардан бири шуки, комсомол ташкилотларининг жуда кўп раҳбар ходимлари район ва шаҳар партия комитетларининг номенклатурасига киритилмаган.

Докладчи ўз сўзининг охирида комсомол ҳужжатларини алмаштириш ҳақида гапириб ўтади. Комсомол ҳужжатларини алмаштиришни муваффақиятли ўтказиш, кўп жиҳатдан комсомол ташкилотларининг бу ишга жиддий тайёргарлик кўришларига ва партия органлари томонидан кўрсатиладиган ёрдамга боғлиқ.

Шуни айтиш кераки, комсомол ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик кўриш жараёнида кўпгина комсомол ташкилотларининг ишидаги жиддий камчиликлар сезилиб қолди. Афсуски, бу камчиликлар узоқ йиллар давомида район партия комитетлари ва шаҳар партия комитетлари, область комсомол комитетининг эътиборидан четда қолиб келган.

Комсомол ҳужжатларини алмаштириш—жиддий имтиҳон ҳисобланади. Бу имтиҳондан муваффақиятли ўтиш учун ҳар тарафлама тайёргарлик кўриш керак. Комсомол ташкилотлари ҳужжатларни алмаштиришдек тадбирдан ўзларининг ташкилотчилик ва жанговарлик қобилиятларини ҳар тарафлама ошириш мақсадида фойдаланишлари лозим. Ана шунда ёшларнинг хўжалик ва сиёсий масалаларни ҳал қилишда яна ҳам актив иштирок этишлари учун шароит яратилади.

Бизнинг олдимизда турган асосий вазифа КПСС Марказий Комитети кўрсатмаларига амал қилиб, комсомол иши, унинг фаолияти билан чуқур шуғулланиш, амалий ёрдам кўрсатиш, комсомолнинг кекса авлодга хос бўлган революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарининг муносиб давомчиси бўлиши учун, мамлакатимизда коммунизм ғалабасини таъминлаш учун барча чораларни кўришдан иборатдир.

* * *

Музокараларда Чирчиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **Ф. Ғ. Ёқубов** биринчи бўлиб сўз олди.

— Шаҳар партия комитети, — деди у, — комсомол ташкилотларига раҳбарликни кучайтириш масаласи билан тўхтовсиз шуғулланиб келмоқда. Шаҳарда комсомоллар ва ёшлар учун бир қатор қизиқарли тадбирлар ўтказилди. Ноябрь ойида 60-йиллар корчагинчиларига бағишланган кеча бўлиб ўтди. Бу қизиқарли кечада Чирчиқ ва Чорвоқ комсомолларидан ташқари пойтахтни қайта қураётган иттифоқчи республикаларнинг вакиллари ҳам қатнашдилар.

«Партия йўлидан, боболар йўлидан» деб номланган уч авлод учрашуви кечаси ҳам кўпчиликда чуқур таассурот қолдирди. Саккиз юз киши иштирок этган ана шу тантанали кечада Октябрь революцияси ветеранлари, Улуғ Ватан уруши иштирокчилари ёш ишчиларга комсомол билети топширдилар. Кечада ёшлар Улуғ Октябрь ишига, партия ва оталар ишига содиқ бўламиз, деб қасамёд қилдилар.

Нотиқ комсомоллар ва ёшлар ўқуви ҳақида оталарча ғамхўрлик қилиш зарурлигини айтади. Ҳозир чирчиқликлардан 1710 киши кечки ва сиртқи олий ўқув юртларида, 1655 киши техникумларда, 3650 киши кечки ишчи-ёшлар мактабида ўқимоқда. Техникум ёки институтни тугаллаган ёш мутахассис ўз соҳаси бўйича иш билан таъминланишига алоҳида аҳамият бериш керак.

Ўртоқ Ёқубов ёшларни эстетик тарбиялаш масалаларига тўхталиб ўтди. У ёш авлоднинг тарбиясига салбий таъсир кўрсатадиган чет эл фильмларини кинотеатрлар экранига чиқараётган кинопрокат ходимларини кескин танқид қилди.

Тошкент тўқимачилик комбинати парткоми секретари **А. М. Пивкина** комсомол ва ёшлар фаолиятига раҳбарлик қилиш соҳасидаги ўз тажрибаларини ўртоқлашди. Ҳозир корхонада 420 комсомол коммунистик меҳнат зарбдори ёки бригада аъзосидир. 1400 ёш йигит-қиз ана шу номни олиш учун курашмоқда. 22 бригада Улуғ Октябрь 50 йиллиги номли коллектив унвонини қўлга киритиш йўлида мусобақалашмоқда.

Комсомол группалари кўпгина диққатга сазовор ишлар қилмоқдалар. Партия ташкилотлари, комсомол комитети, кадрларни тайёрлаш бўлими ҳамкорликда тез-тез меҳнат шарафи кечалари, ишлаб чиқариш ветеранлари ва илғорлари билан ёшлар учрашуви, В. И. Ленинни кўрган кекса коммунистлар билан суҳбатлар уюштирмоқдалар.

Паспорт олиш, биринчи маош, Совет Армиясига кузатишга бағишланган кечалар ҳам ёш ишчилар ҳаётида унутилмас воқеага айланиб қолмоқда. Комбинат ёшлари қардош социалистик мамлакатлар вакиллари билан узвий алоқа боғлаганлар. Жумладан, Польша тўқимачилари, Чехословакиядаги «Братислава» фабрикаси ва Болгариянинг Пловдив шаҳри ишчилари билан алоқа қилинмоқда.

Шундай бўлишига қарамасдан ҳали комсомоллар ва ёшлар ўртасида ишлашда жиддий нуқсонлар бор. Прогулчилар, меҳнат интизомини бузувчиларга қарши етарли курашилмаяпти. Ёш ишчилар ўртасида кадрлар қўнимсизлиги катта. Улар орасида жамоат тартибини бузувчилар ҳам йўқ эмас. Шу сабабли ҳозир комсомол ташкилотларида коммунистлар бош бўлиб катта тарбиявий-ғоявий ишлар олиб боришлари зарур.

Минбарга Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхоз раиси **У. Ҳасанова** чиқади.

— Колхозимиз аъзолари пахта етиштириш бўйича беш йиллик планни тўрт йилда бажариш мажбуриятини олишган, — дейди у. — Бунинг учун ҳамма имкониятларга эгамиз. Беш йилликнинг биринчи йилида давлатга пахта сотиш планини 25 иш кунида бажардик. Ҳосилнинг 65 проценти машиналарда териб олинди. Бир минг тонна ҳосил комсомол ва ёшлар кучи билан етиштирилди. Пахта ҳосилдорлигини оширишда ҳам комсомол ва ёшлар ҳиссаси салмоқли бўляпти.

Хўжалигимизда 51 комсомол аъзоси бор. Уларнинг ҳаммаси ишлаб чиқаришга жалб этилган. Колхозимизда ёшларни революцион, жанговарлик ва меҳнат традициялари руҳида тарбиялашга катта эътибор берилмоқда. Меҳнат ветеранлари билан ёшлар учрашуви ўтказилмоқда, комсомол тўйлари ташкил этилмоқда. Ёшлар бўш вақтларини беҳуда ўтказишмайди. Ҳар хил бадиий ҳаваскорлик ва спорт тўгараклари уларнинг вақтини мазмунли ва фойдали ўтказишда катта роль ўйнамоқда.

Сўз Тошкент шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари **Э. А. Умаров**га берилади. Нотиқ таъкидлайдики, партия ташкилотлари комсомол ва ёшларга ҳар соҳада ёрдам беришлари, уларни қўллаб-қувватлашлари зарур. Ҳозирги вақтда 200 дан ортиқ ёш коммунист пойтахт бошланғич комсомол ташкилотларига раҳбарлик қилмоқда. Бошқача айтганда, ҳар беш комсомол етакчисининг бири — коммунист.

Комсомол ташкилотлари секретарларининг 40 процентдан ортиқроғи олий ва тугалланмаган олий маълумотга эга. Кейинги вақтларда комсомол ишларида раҳбарлик лавозимларига қизларни дадиллик билан кўтарилмоқда. Шу йил ичида 800 комсомол КПСС аъзолигига кандидатликка ўтди.

Комсомол кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишда бир қатор нуқсонлар бор. Гап шундаки, кўпчилик ташкилотларда ҳали етарли тажриба орттиришга улгурмаган раҳбарларни алмаштирилаверади. Масалан, трактор йиғиш заводида сўнгги уч йил ичида комсомол ташкилоти секретарлари ҳар сайловда алмаштирилган. Киров районида ҳам комсомол кадрларига муносабат ана шундай.

Кўпчилик корхоналарда комсомол етакчиларини планерка ва ишлаб чиқариш кенгашларига таклиф қилинмайди. Бу ҳол уларнинг фикр ва мулоҳазаларини айтиш имкониятидан маҳрум қилмоқда. Баъзи корхоналарда якшанбалик ёки бошқа бирор тадбир ўтказилиши олдидангина комсомолларни эсга олишади.

Нотиқ Тошкент комсомоллари Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб кутиб олишга қизғин тайёргарлик кўраётганликларини айтди. Ҳозир корхоналар, қурилишлар, ўқув юртларида улуғ сана шарафига социалистик мусобақа авж олмоқда, ҳар хил тадбирлар амалга оширилмоқда.

Янгийўл район партия комитетининг секретари **П. А. Кабачков** ўз сўзини комсомол ва ёшлар ишига конкрет раҳбарлик қилиш масаласига бағишлади.

— Бўлиб ўтган ҳисобот сайлов йиғилишларидан кейин, — деди нотиқ, — биз комсомол ташкилотлари секретарларининг кўпчилиги ёш коммунистлардан бўлишига эришдик. Эндиликда бошланғич партия ташкилотларининг комсомолга раҳбарлиги ҳақида ҳисоботини тез-тез эшитиб турибмиз. Райком ходимлари комсомол ташкилотлари фаолиятига чуқурроқ кириб борадиган бўлиб қолдилар.

Бироқ ҳали бу соҳада қатор камчиликларга йўл қўйилмоқда. Кўпчилик комсомол ташкилотларида мажлислар вақтида ўтказиб турилмайди. Область комсомол комитети ходимлари жойларга тез-тез бориб турмайдилар. Рўй бераётган камчиликларни аниқлаш ва тугатишда бошланғич ташкилотларга ёрдам бермайдилар. Сўнгги икки йил ичида область комсомол комитетининг бирон вакили Янгийўл районига бориб, бошланғич комсомол ташкилоти йиғилишида қатнашгани йўқ. Борган вақтларида ҳам район комсомол комитетидан нарига ўтмайдилар. Кўпинча комсомол аъзолари ўз вазифаларини четлаб ҳар хил масалалар билан шуғулланаверадилар. Тарбия масалаларига етарли аҳамият беришмайди.

— Ленин орденли «Таштекстильмаш» заводи кўпминг кишилик коллективининг учдан бир қисмини ёшлар ташкил қилади, — деди корхона директори **З. Н. Назиров**. — Бу — катта куч. Шу нарса қувончлики, ёшлар давлат топшириқларини бажаришга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Ёшлар бригадасидан ўнтаси коммунистик меҳнат коллективи номига сазовор бўлди. 128 комсомол—коммунистик меҳнат зарбдори. Заводимизда ҳар уч рационализаторнинг бири—комсомол аъзоси.

Бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг аъзолари коллектив ўртасида катта шуҳрат қозонишди. Улар цехлар, оталикдаги мактаблар, болалар муассасалари, ҳарбий қисмлар, колхозлар, шунингдек комсомол тўйларида концерт қўйиб беришмоқда.

Карабанов, Кротов, Мусалитов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган коммунистик меҳнат бригадалари Улуғ Октябрь 50 йиллиги номли коллектив деган унвонга сазовор бўлиш учун мусобақа бошлашни таклиф қилдилар. Бу ватанпарварлик ташаббуси республикамиздаги жуда кўп корхоналарда қўллаб қувватланмоқда.

Тошкент область комсомол комитетининг биринчи секретари **Б. С. Тошхўжаев** ёшларнинг умумхалқ мусобақасида қатнашиб, мамлакат бойлигини кўпайтиришга қўшаётган ҳиссаси ҳақида гапирди.

Ҳозир областда ҳар тўрт механик-ҳайдовчидан, ҳар беш ўқитувчидан бири — комсомол аъзоси. Комсомол ва ёшлар меҳнат қилмайдиган бирор участка, корхона ёки ташкилот йўқ.

Оҳангарон шаҳар комсомол комитетининг ёшлар ўртасида иш олиб бориш тажрибалари диққатга сазовор. Комитет ташаббуси билан ёш ишчиларнинг умумшаҳар слёти ўтказилди. Бу слётда комсомол ташкилотлари тўқимачилик машинасозлари бошлаб берган ташаббусни қўллаб-қувватладилар ва коллективларда ишлаб чиқаришни такомиллаштириш ҳамда ғоявий-тарбиявий ишларни жонлантириш юзасидан социалистик мажбурият олдилар. Кўмир, кон устини очиш разрезлари ва 9-шахтада социалистик мусобақа пухта уюштирилган.

Мана бир неча йилдирки, қишлоқ коммунистлари пахтачиликка комплекс механизацияни жорий этишга оталик қилмоқдалар. Сўнгги йилларда комсомол-ёшлардан иборат пахтачилик звенолари икки ярим баравар кўпайди. Аксарият звенолар топшириқни ортиғи билан адо этиб келмоқдалар.

Ўртоқ Тошхўжаев шундан кейин комсомол ташкилотларига раҳбарлиқ қилишда йўл қўйилаётган камчиликларга тўхталди. У Тошкент шаҳар, Калинин ва Орджоникидзе, Бекобод ва Бўка район комсомол комитетларида кадрлар тез-тез, бесабаб алмаштирилаётганлиги, бу ҳол ташкилотларнинг состави сифат жиҳатидан ёмонлашувига олиб келаётганини танқид қилди.

Нотиқ айтдики, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш соҳасида содир бўлаётган камчиликлар комсомол ташкилотларининг обрўсига путур етказади. Мукофот, уй-жой, болалар муассасаларига ўринлар, дам олиш уйлари ва санаторийларга йўлланмаларни тақсимлашда комсомол ташкилотлари ҳам иштирок этишлари керак.

Юқори Чирчиқ район партия комитетининг биринчи секретари **И. И. Ладушкин** комсомол ташкилотларига партия раҳбарлигини яхшилаш юзасидан қилинаётган иш тажрибалари билан ўртоқлашди.

Пленумда иккинчи масала юзасидан — «Область партия ташкилотининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш бўйича белгилаган тадбирлари ҳақида» Ўзбекистон КП область комитетининг секретари **Х. Р. Мусахонова** доклад қилди.

Пленумда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. А. Абдураззоқов** нутқ сўзлади.

Пленум комсомолга партия раҳбарлигини кучайтиришга қаратилган қарор қабул қилди ва область партия комитетининг Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан белгилаган тадбирларини тасдиқлади.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети партиявий-ташкилий ишлар бўлими мудири **Г. М. Орлов** ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети иккинчи секретари **Б. А. Красников** ўртоқлар иштирок этдилар.

Умрбоқий санъат

Карнай-сурнай, ноғора-доираларнинг овози цирк аренасини қамраб олди. Оппоқ соқолли, юзидан нур ёғиб турган Тошканбой ота гўё дор устида пайдо бўлди... Ҳа, машҳур дорбознинг умрбоқий санъати ҳамиша барҳаёт.

Ўтган куни Тошкент давлат циркида миллий цирк санъати асосчиларидан бири, РСФСР халқ артисти ва Ўзбекистон ССР халқ артисти Тошканбой Эгамбердиевнинг юз йиллик юбилейи ўтказилди. Ўзбекистон ССР Маданият министри ўртоқ З. Раҳимбобоева дорбоз Тошканбой ота босиб ўтган шонли йўлни қисқача таърифлаб унинг санъатини давом эттирувчи ўғиллари, набираларини табриклади, ижодий муваффақиятлар тилади. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари ўртоқ Р. Сахибоев республика Олий Совети Президиумининг фармонини ўқиб берди: Доно, Эркин, Камол Тошканбоевлар «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» унвонига муяссар бўлдилар. Г. Заставниковга «Ўзбекистон ССР халқ артисти» унвони берилди.

Сўнгра Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Р. Нишонов Тошканбоевлар оиласини юз йиллик тўй билан муборакбод этди. СССР Маданият министри ва СССР Давлат цирки номидан Б. Эр, Ҳамза номли академик драма театри коллективи номидан СССР халқ артисти Наби Раҳимов, ёш томошабинлар театри номидан Ўзбекистон ССР халқ артисти Амин Турдиев ва бошқа ўртоқлар юрак сўзларини изҳор этишди.

Ўзбекистон ССР халқ артисти Обиджон Тошканбоев ва РСФСР да хизмат кўрсатган артист Иван Рубан иштирокида катта томоша кўрсатилди.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

ИНТИЛГАНГА ТОЛЕ ЁР

ЛАВҲА

Қишнинг куни бир тутам. Қуёш йилт этиб кўринадида, бориб уфққа ёнбошлайди. Шошилиш керак. Қош қорайгунча состав юки тушириб олинмаса, кейин ишнинг унуми бўлмайди. Йигитлар терлаб кетишган. Папирос чекиб олишга ҳам вақтни қизғанишади. Оғир-оғир ускуналарни тўрт томондан даст кўтариб вагондан туширишади-да, аста ичкарига олиб кириб ўрнатишади. Бўшаган вагонларга эса, омбордаги донни юклашади. Бу фронтга жўнайди.

Бош инженер аҳволни кўрди-да, бирзум хаёл суриб қолди. Ҳали юкли вагонлар анчагина экан. Тунда яна бир состав ускуна келиши керак. Уни ким тушириб олади? Е. Флоренцнинг боши қотиб, омбор ичига кирди.

— Қани йигитлар, бир паст нафас ростлайлик,— деди у монтажчилар ёнига келиб.

Монтажчилар ключларини қўйиб, мойли қўлларини латтага артишди-да, узун ғўла устига ўтиришди. Бироз чарчоқ ёзилгач, бош инженер боягина келган телеграммани ишчиларга ўқиб берди.

— Янги состав келса жуда яхши. Юкини ўзимиз тушириб олаверамиз, — деди дераза олдида елкаси билан деворга суяниб турган Тилла.

— Тилланинг гапига нима дейсизлар? — деди. Сўнг босиқроқ овоз билан ўзи гап бошлади. — Уруш бўлмаганда бу оғир кунлар бизга қаёқда эди. Ўша олти-етти соат ишимизни ишлаб уйимизга кетаверар эдик. «Электрокабель» заводи ҳам эвакуация қилинмай Кольчугинский шаҳрида тураверарди. Нима қилайлик, ахир душман ҳамон бостириб келаяпти. Узоғи билан 10-15 кунда фронт учун дастлабки алоқа кабелини жўнатишимиз керак. Тунги составда келаётган ускуналарсиз биринчи маҳсулотни тайёрлаш амри-маҳол. Ҳозир ким чарчаган бўлса бориб, уч-тўрт соат дам олиб келсин. Кейин ҳаммамиз бир ҳаракат қилсак сўнгги состав юки ҳам корпус ичига кириб қолади.

Ишчилар жимгина ўринларидан туришди. Юкчилар ташқарига — ускуналарни туширишга чиқиб кетишди, монтажчилар эса, яна агрегатларни йиғишга тутиндилар. Лекин ҳеч ким кетмади. Тонг оқара бошлагандагина ҳамма иш тугади. Уйқусизликдан кўзлари қизарган Тилла гулхан чўғига дамлаб қўйилган тунука чойнакдан бир пиёла аччиқ чой қуйиб ичди-да, кейин пахталик чопонини кийиб уйига кетди. Онаизор мижжа қоқмай ўтирган экан. Хавотир олдиргани учун ўғлини койий-койий овқатини курси устига келтириб қўйди.

Кечга томон корхонага келган Тилла бир янгиликни эшитди. Уни резина цехига ишга қўйишибди. Аввалига энсаси қотди. Йўқ, кейин дарров шаштидан қайтди. Ёш бўлса ҳам ишнинг енгилига ўзини урадиган хилидан экан, дейишмасин деб истиҳола қилди. Мастерлар буюрганини икки қилмай бажараверди: каучукни тегирмонга солиб майдалади, резина кукунига аралаштириб қорди, тайёр маҳсулотни аравачаларга ортиб қўшни цехларга олиб чиқиб берди. Дастлабки ойларда бир кеча-кундузда беш тонна резина тайёрланган бўлса, кейинроқ бу олти тоннага чиқди. Цехда иш эндигина равон йўлга тушиб, Тилланинг қўли ҳам ишга ўрганиб қолганда ёши етиб ҳарбий хизматга жўнади. Шу бўйи душман билан икки йил жанг қилди. Лекин Белоруссия тупроқларида бўлган жангларнинг бирида қаттиқ яраланиб қолди.

Фронтга кузатиб қолган дўстлар Тиллани яна қулоч ёзиб кутиб олишди. Завод Тилла йўғида анча ўзгариб кетибди. Янги цехлар қурилибди, серунум агрегатлар ўрнатилибди. Меҳнатга чанқоқ йигит дарҳол солдат гимнастёркасини ишчи жомакорига алмаштирдида, енг шимариб яна ўз участкасида резина тайёрлашга киришди.

Ҳозир ҳам Тилла Йўлдошев мана шу цехда меҳнат қилаяпти. Бу орада Москва, Ленинград, Подольск каби бир қатор шаҳарларга бориб ўз малакасини оширди. Дўстлар қўллаиаётган илғор тажрибаларни ўрганиб қайтди. Кейин кўпчиликнинг ишончи билан мастерликка тайинланди, 32 кишига бошлиқ бўлди. Қўлидаги ишчиларнинг ярми ҳозир ўзининг шогирдлари. Улар ҳар куни 55 тоннага етказиб резина тайёрлашаяпти.

Юксалишни қаранг, резина ишлаб чиқариш дастлабки кундаги 5 тоннадан энди 55 тоннага етди! Резина кўп бўлгач, кабеллар тури ҳам кўпаяверар экан. Яқин-яқинларда экскаватор учун бир кеча-кундузда зўрға 400 метр, нефть қудуғини пармаловчи агрегат учун эса 28-30 километр кабель тайёрланарди, холос. Ҳозир-чи? Ўтган чорак аср давомида корхонада ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 22 марта, меҳнат унумдорлиги эса 9 баравар ошди. Цехларда тайёрланаётган кабель ва симларнинг типи 2000 тага бориб қолди. «Ташкенткабель» заводи товар маҳсулоти ишлаб чиқариш бўйича Иттифоқ кабель саноати корхоналари ичида учинчи ўринда турибди. Завод маркаси босилган маҳсулотларни социалистик мамлакатлардан ташқари Бирлашган Араб республикаси, Ҳиндистон, Афғонистон, Ироқ, Сурия каби ўнлаб хорижий мамлакатлар ҳам олаяпти. Завод маҳсулотлари заказчиларга манзур. Чунки бу кабеллар Тилла каби ҳалол ишчиларнинг қўлидан чиққан, кабелларга уларнинг кучи синган, кўзларининг нури, қалбларининг қўри сарф бўлган.

Мастернинг ҳозир ҳам иши кўп. Бир қарасангиз юқорига чиқиб қоришма рецептларига кўз югуртираётган бўлади, яна бир қарасангиз пастга тушиб ҳосил бўлаётган резинани синовдан ўтказаётган бўлади. Технология хиёл бузилса борми, ҳаммани оёққа турғизади. Бирнинг касри минг-га урмасин дейди-да. Ишчилар ҳам мастернинг бу феълини яхши билишади. Шунинг учун улар ишни мастер айтганидек қилиб бажаришади. Бу билан ўзлари ҳам ютишади. Сифатли маҳсулот учун ой охирида катта-катта мукофотлар олишади.

Т. Йўлдошев бошлиқ коллектив бу йил беш йилликнинг иккинчи йилига ҳаммадан олдин қадам қўйди. Улар етти йиллик топшириқларини ҳам барвақт бажаришган эди. Энди беш йиллик маррасини муддатидан олдин забт этишга отланишган. А. Хайриддинов, Ғ. Йўлдошев, эр-хотин Тўғоновлар, Н. Дорожкин ва бошқалар шу ниятда доимо олға интилмоқдалар.

Интилганга толе ёр, дейишади. Ҳалол меҳнат қилган доимо эл кафтида юради, Обрў-эътибор қозонади. Тилла Йўлдошевга ҳам сидқидилдан, ҳалол меҳнат қилгани учун Ленин ордени берилди. Меҳнат қилган элга азиз, деган гапнинг маъноси шу.

Ж. НОСИРОВ.

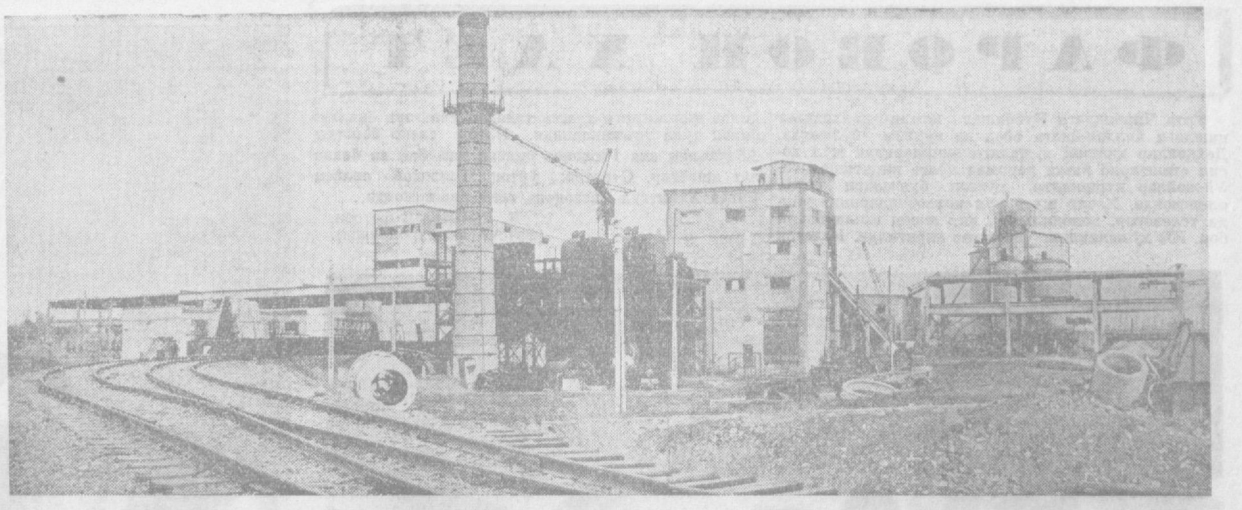

Пойтахтимизда 2-уйсозлик комбинати қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилаяпти. Комбинатнинг керамзит заводи ҳозир ишга тушган. Бошқа участкалар қурилиши ҳам яқин давр ичида ниҳоясига етади. Суратда: 2-уйсозлик комбинати.

КАТТА КЎРИК

«Фестиваль — ҳаваскорлар талантига катта кўрик!». Тошкент тўқимачилик комбинати маданият саройи тўгараклари аъзолари ана шундай шиор остида ҳаваскорлик санъати Бутуниттифоқ фестивалига қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Маданият саройи ҳаваскорлари юбилей концерт программаси билан таъминландилар.

Ўзбек рақс коллективининг бўлажак ижодий кўрикка ҳозирлаётган концерт программаси ранг-баранг. Коллектив СССР халқлари ўйинларидан намуналарни кўрсатади. Унда жозибали ўзбек рақслари, тожикча лирик ўйинлар, грузинча шўх номерлар бор.

Рақс коллективи «Дўстлигимиз абадий» номли рақс сюитасини ҳам фестиваль программасига киритди.

Халқ театри бадиий сўз усталарининг ҳам тайёргарлиги чакки эмас. Шу кунларда саройда бўлган киши қизғин репетиция устидан чиқади. Улар ҳозир «У кунлар шуҳрати ўчмайди» деган адабий-музикали композицияни саҳналаштириб бўлаётирлар. Композиция яқин орада бадиий совет муҳокамасидан ўтказилади.

Сарой саҳнаси кечқурунлари театр коллективи ихтиёрида. Драматург Б. Раҳмоновнинг «Юрак сирлари» асари яқин орада ҳаваскор актёрлар репертуаридан ўрин олади.

Комбинат тўқимачиларининг фидокорона меҳнати тараннуми агитацион-бадиий бригада ижросида ўз ифодасини топади. Бундан ташқари хор, эстрада коллективлари ҳам шонли юбилей муносабати билан катта концерт программаларини яратишга киришганлар. Комбинатнинг ҳаваскор рассомлари асарларида эса совет кишиларининг 50 йил ичида қўлга киритган меҳнат ютуқлари ҳикоя қилиб берилади.

Халқаро аҳвол

„Жумҳурият“: „Туркия ва Совет Иттифоқи яхши дўст бўлишлари мумкин“

ИСТАНБУЛ, 26 декабрь (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигиннинг визити Туркия матбуотининг диққат марказида турибди. Бугун эрталаб чиққан газеталар А. Н. Косигин Истанбул сафарининг биринчи кунини батафсил ёритдилар, Совет Ҳукумати бошлиғи ва ҳамроҳларининг шаҳардаги диққатга сазовор жойларини кўздан кечириш вақтида олинган жуда кўп фотосуратларни босиб чиқардилар, Истанбул муниципалитетининг раиси Ҳошим Ишжон ва губернатор Вафо Поразнинг Совет меҳмонлари шарафига ўтказган қабул маросимлари ҳақида хабар бердилар.

А. Н. Косигин кеча Истанбул муниципалитети раисининг қабул маросимида «Бизнинг дўстлигимиздан бутун дунёда тинчлик ишигина наф кўради» деган эди. «Хабер» газетаси ана шу сўзларни Совет ҳукумати бошлиғининг Истанбулда бўлиши тўғрисидаги материаллар подборкасига сарлавҳа қилиб берган. «Жумҳурият» газетаси визит тўғрисида кўп материалларни босиб чиқармоқда. Бу газета Туркия ташқи ишлар министрлиги доираларининг фикрини баён қилиб, «яхши муҳитнинг вужудга келтирилиши музокараларнинг энг муҳим томонидир», деб ёзади. Газета яна қуйидагиларни таъкидлайди: «Совет бош министрининг мамлакатимизга қилган визити ҳар иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантириш ва улар ўртасида яхши муҳитни вужудга келтиришга катта таъсир кўрсатади. Ҳар иккала бош министр Туркия билан Совет Иттифоқи яхши дўст бўла олишлари мумкин эканлигини таъкидлади».

«Жумҳурият» газетаси Истанбул вилояти губернатори берган зиёфатда А. Н. Косигин нутқидан айрим парчалар босиб, бу нутқнинг Совет Ҳукумати бошлиғининг бундай алоқалар муҳим эканлигини таъкидлаганлиги ва Совет Иттифоқи билан Туркия халқлари ўртасидаги дўстлик йўли тўғри йўл эканлиги ва бундан буён ҳам шу йўлдан бориш кераклиги ҳақида гапирган қисмини алоҳида уқтириб кўрсатади.

Газетанинг яна хабар беришича, президент Ж. Сунай, бош министр С. Демирель ва Туркия парламенти сенатининг раиси И. Ш. Отасагюн А. Н. Косигиннинг Совет Иттифоқига бориш тўғрисидаги таклифини қабул қилганлар.

Газеталар СССР Министрлар Совети Раисининг Туркияга қилган визити муносабати билан Туркия ишчилар партиясининг баёноти тўғрисидаги хабарни босиб чиқардилар. Бу баёнотда ана шу визит Совет-Туркия муносабатлари тарихидаги муҳим воқеадир, деб таъкидланади.

1.614 САМОЛЁТ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, 26 декабрь. (ТАСС). Америка самолётлари рождество сулҳини бузиб, кеча Вьетнам Демократик Республикасининг осмон чегарасига бостириб кирди. Дастлабки маълумотларга кўра, Ханой тепасида бир самолёт уриб туширилди.

Шундай қилиб, деб хабар беради Вьетнам информация агентлиги, Вьетнам Демократик Республикаси осмонида уриб туширилган Америка самолётларининг умумий сони 1.614 тага етди.

* * *

ХАНОЙ, 26 декабрь (ТАСС). Ўнинчи декабргача бўлган қирқ кунлик жанглар мобайнида Жанубий Вьетнам Озодлик армиясининг бўлинмалари Куангнам вилоятининг шимолий қисмида душманнинг 1368 солдатини, шу жумладан америка солдатларидан 1000 кишини қириб ташладилар.

Шу жанглар вақтида ватанпарварлар ўнта самолётни уриб туширдилар, ўн тўртта транспорт воситасини яксон қилдилар, бир эшелонни, шунингдек бензин омборини портлатдилар, деб хабар беради Вьетнам информация агентлиги.

Ҳиндистон учун янги завод

ДЕҲЛИ. Памхат шаҳрида механика, гидравлика ва пневматика приборлари ишлаб чиқарувчи давлат заводининг пойдеворига биринчи ғишт қўйилди.

Бу йирик замонавий корхона Совет Иттифоқининг иқтисодий ва техникавий кўмаги билан қурилади. Янги завод Совет—ҳинд ҳамкорлигида қурилган иккинчи приборсозлик корхонаси бўлади.

КАРДИНАЛ СПЕЛЛМАННИНГ АЛЖИРАШЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК. Рождествога ўтар кечаси Кардинал Спеллман Сайгондаги америка қўшинлари ҳузурида гапириб, Қўшма Штатлар Вьетнамда «цивилизация манфаатлари йўлида» уруш олиб бормоқда, деб айтди.

АҚШ католик черковининг бошлиғи цивилизация ҳақида ғалати тасаввурга эга экан: босқинчилар ва озодлик душманлари сифатида Вьетнам элига бостириб келган америка интервентлари у ерда ажал ва вайроналик уруғларини сочмоқдаларку, ахир.

Спеллман Жанубий Вьетнамдаги Америка қуролли кучларининг қўмондони генерал Уэстморленднинг ҳаракатларини кўкларга кўтариб мақтади. У, рождество ваъзхонлигининг охирида урушни «тўла ғалабагача» давом эттиришга даъват қилди.

МАДАГАСКАР УСТИДА ЦИКЛОН

ПАРИЖ. 25 декабрда Мадагаскар оролининг ғарби-жанубий соҳилига тропик циклон одатдан ташқари куч билан ёпирилди. Франс Пресс агентлиги мухбирининг Тананариведан хабар беришига кўра, бўрон аралаш жала ёққан, бўроннинг тезлиги соатига 150 километрга етган.

«БУТУН ХАЛҚҚА АЙТАДИГАН ГАПИМ БОР!»

ДОРУССАЛОМ. Португалия армиясидан қочиб, Муэда районида Мозамбик озодлиги фронти отрядларига келиб қўшилган 23 яшар солдат Жозе Инасио Биспо Катарино бундай деди: «Мен армиядан шунинг учун қочдимки, биз, португалияликлар, африкаликларга тегишли Мозамбик ерини куч билан босиб олганмиз. Эндиликда шу ернинг ҳақиқий эгалари озод бўлишни истайдилар. Биз, европаликлар нима учун бунга қарши бўламиз!

Португалия солдати Мозамбик озодлик фронти учун берган махсус баёнотида мустамлакачиларнинг манфаатларини кўзлаб олиб борилаётган адолатсиз урушнинг ҳамма даҳшатларини, солдатлар нима учун уруш қилаётганлигини ва нима учун жонини қурбон қилаётганлигини билмаслигини айтиб берди.

«Мен бутун Португалия халқига, айниқса солдатларга шуни айтмоқчиманки, офицерлар бизга айтаётган гаплар — бўлмағур гаплар. Биз Португалияни ҳимоя қилиш учун эмас, аксинча бошқа халққа тегишли бўлган ерни тортиб олиш учун уруш қилмоқдамиз, жиноятчи бўлишдан ўзимизни четга олишимизга имкон берадиган бирдан-бир йўл — урушда қатнашишдан бош тортишдир».

Солдат Катарино ўз йўлини топиб олди. У, Мозамбик озодлиги фронтининг отрядларидан бирида жанг қилмоқда.

ҲОЗИРГИ замон турар-жойларидан иборат бўлган бутун бир шаҳарчани сунъий материалдан ишланган енгил йиғма деталлардан қуриш мумкин. Суратдаги бу бола ўз отаси билан Будапешт халқаро ярмаркаси территориясида ташкил қилинган ўйинчоқлар виставкасига келган. Бола ажойиб экспонатни яхши баҳоламоқда.

МТИ—ТАСС фотоси.

КОНГО (КИНШАСА) ПРЕЗИДЕНТИ БАЁНОТ БЕРДИ

БРАЗЗАВИЛЬ. Конго (Киншаса) Президенти Мобуту Конго парламентида нутқ сўзлаб бундай деди: «Биз кучли давлат қурмоқчимиз. Бирон бир давлатга қарам бўлишни истамаймиз. Биз ўз тақдиримизга ўзимиз хўжайин бўлишни истаймиз».

У, миллатга қарата янги йил мактуби билан мурожаат қилиб, шу мактубда, жумладан, маъмурий структурани ислоҳ қилиш ҳамда Белгиянинг «Юнион миньер» компанияси хусусидаги Конгонинг сиёсати масалаларига тўхталиб ўтди.

«Башарти «Юнион миньер» Конго (Киншаса)га бирон бир зарар етказадиган бўлса, — деб огоҳлантириб ўтди. Мобуту, — биз етказилган зарарни «Сосьете женераль»нинг миллий территориямиздаги мулки ҳисобига тўлатиб оламиз, «Юнион миньер» шу компаниянинг филиалидир».

Президент «Юнион миньер» Конгога олган фойдаси учун бериши лозим бўлган тўрт миллиард Бельгия франки миқдоридаги қарзини чет эл валютасида қайтариб берсин, деб талаб қилди. «Башарти қарз янги йил январь ойининг ўрталаригача қайтариб берилмайдиган бўлса, — деди у, — биз ўзимиз уни қонуний йўлларнинг ҳаммаси билан ундириб оламиз».

ЯНГИ КИТОБЛАР

ЎҚИНГ, ЎРГАНИНГ

Мамлакатимиз экономикасини ривожлантиришда социалистик қишлоқ хўжалигини юксалтириш жуда катта аҳамият касб этади. Бу нарса халқ хўжалигининг бошқа соҳаларини юксалтириш ва меҳнаткашларнинг моддий манфаатдорлигини яхшилашда муҳим фактор бўлиб ҳисобланади. Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитетининг март (1965 йил) Пленуми қишлоқ хўжалигининг иқтисодий системаларини амалга ошириш йўлларини ишлаб чиқди. Бу системаларни амалга ошириш натижасида деҳқончилик ва чорвачиликдан олинадиган маҳсулотни тағин ҳам кўпайтириш мумкин.

Қишлоқ хўжалигидаги қолоқликни тугатиш учун энг аввало Коммунистик партия томонидан белгилаб берилган тадбирлар: колхозчилар ва совхоз ишчиларининг ўз меҳнати натижаларидан моддий манфаатдорлигини ошириш, ҳамма колхозларда меҳнатга гарантияли ҳақ тўлашни жорий этиш, пул билан ҳақ тўлашни кўпайтириш ва жамоат фондларидан ёрдам кўрсатишни яхшилашни амалда тинмай жорий қилиб бориш зарур.

Бу хусусда Тошкент область партия ташкилоти томонидан қилинган анчагина ишлар диққатга сазовордир. Областдаги кўпгина колхозлар кейинги бир неча йил давомида комплекс механизациялашган звенолар ташкил этдилар, меҳнатни ташкил этишни аниқ, ишончли системага солдилар, звеноларда нарядсиз ишлашга, колхозчиларга гарантияли иш ҳақи тўлашга ўтдилар. Янги ташкил этилган комплекс механизациялашган звеноларда хўжалик ҳисоби жорий этилган, меҳнатга маҳсулотнинг миқдори, сифати ва таннархига караб ҳақ тўланади. Айниқса, звенолардаги меҳнатга нарядсиз ҳақ тўлаш тажрибалари диққатга сазовордир.

Ана шу тажрибалар Тошкент область партия комитетининг ташаббуси билан 1965 йил июнь ойида бўлиб ўтган илмий-ишлаб чиқариш иқтисодий конференциясида умумлаштирилди. Конференция қатнашчилари таъкидладиларки, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялашган звено принципида ташкил этиш қишлоқ хўжалиги корхоналарининг самарадорлигини оширибгина қолмай, унинг иқтисодий қувватини ҳам мустаҳкамлайди. Қишлоқ хўжалиги олимлари звено асосини тобора мустаҳкамлаб бориш, колхоз ва совхозларда меҳнатга аккорд мукофот билан ҳақ тўлаш системасига ўтиш зарурлигини ҳам айтиб ўтдилар.

«Механизациялашган звенолар — пахтачиликда меҳнатни ташкил этишнинг энг яхши формаси» номли китоб ана шу иқтисодий конференция материаллари асосида дунёга келди. Китобдан олимлар, мутахассислар, механизаторлар ва звено бошлиқларининг мақолалари ўрин олган. Бу мақолаларнинг ҳаммаси ҳам янги ташкил этилган комплекс механизациялашган звеноларнинг иқтисодий негизи ва самарасини яққол исботлайди.

Бекобод районидаги Ленин номли колхознинг звено бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Усмонов ўз мақоласида ёзадики, 1964 йили унинг звеноси пахта тайёрлаш планини 16 иш кунида ошиғи билан бажарган. Тўрт йил мобайнида звенода ҳосилдорлик 15 центнердан 38 центнерга кўтарилган. Ҳар центнер пахтани етиштириш учун олдин сарфланадиган 18 сўм 46 тийин ўрнига 13 сўм 30 тийин сарфланадиган бўлган. 1964 йили ҳар бир иш кунига 9 сўм 4 тийиндан ҳақ берилган.

Китоб, шубҳасиз, совхоз ва колхоз раҳбарларига, мутахассисларга, район ва область қишлоқ хўжалиги бошқармаларининг ходимларига ишлаб чиқаришнинг прогрессив формаларини ва меҳнатга ҳақ тўлашнинг самарали усулларини жорий этишларида яхши кўмакдош бўла олади.

С. ЖЎРАЕВ,

БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

● Нафиса Убайдуллаева Тошкент тамаки фабрикасининг пешқадам ишчиларидан. Меҳнатда илғор аёлга ишчилар юксак ишонч билдириб уни шаҳар Советига депутат қилиб сайлашган. Н. Убайдуллаева сайловчилар наказини ҳам кўнгилдагидек бажараяпти.

А. Палехов фотолари.

ГАЗЕТХОНЛАРНИ РАНЖИТМАНГ

Ҳурматли редакция! Мен ҳар йили газетага ёзиламан. Эрталаб газета ва журнални кўздан кечирмасам, кўнглим жойига тушмайди. Аммо, Ўрта Чирчиқ алоқа бўлими ходимлари ўз вазифаларига кўпинча совуққонлик билан қарайдилар. Газета ва журналларни обуначиларга ўз вақтида етказиб бермайдилар. Айниқса, Тошкент денгизи посёлкасида яшовчи газетхонлар алоқа ходимлари хизматидан қаттиқ норози. Бу ерда ишлаётган ва истиқомат қилаётган кишилар баъзан 3—4 кунлаб газета ва журналларини олишмайди.

Ж. КУРАЙШЕВ.
газетхон.

ИНСОН ВА ТАРАҚҚИЁТ

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси философия ва ҳуқуқ институтининг ходимлари Т. Абдушукуров билан М. Абдуллаев ўзлари ёзган илмий асарга «меҳнаткашлар маданий-техника тараққиётининг қонуниятлари» деб ном бердилар. Бу асарни республика Фанлар академиясининг академиги И. М. Мўминов таҳрири остида «ФАН» нашриёти нашр этди.

Китоб авторлари, жумладан, ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ўртасидаги муҳим тафовутларни бартараф этиш сингари муҳим социал вазифани баён этиб берганлар. Улар ўзларининг назарий умумлашмаларини Ўзбекистон саноат корхоналари ва колхозларини социологик жиҳатдан конкрет ўрганиш негизида олинган амалий материал асосига қурганлар. Масалан, олимлар ўзларининг социологик тадқиқотларини «Ташсельмаш», «Ўзбексельмаш», «Ўзбекхлопкомаш», Бекобод металлургия заводи сингари машҳур корхоналарда ўтказганлар.

Тадқиқотчилар меҳнаткашларнинг маданий-техникавий савиясини ошириш формалари ва методларини янада такомиллаштириш юзасидан конкрет таклифларни ўртага қўйганлар. (ЎзТАГ).

ФАРОВОН ҲАЁТ

Ўрта Чирчиқдаги Куйбишев номли колхознинг қишлоғи йилдан-йилга обод ва кўркам бўлмоқда. Деҳқонлар қишлоқ хўжалиги экинларидан мўл ҳосил етиштириб катта даромад қўлга киритишаяпти. Уй-жойлар қуришяпти, рўзғор буюмлари сотиб олишмоқда. Ҳозир жуда кўп колхозчиларнинг уйида телевизор, холодильник, кир ювиш машиналари бор. Юз хўжаликнинг уйига газ киритилди. Келгуси йилда қишлоқдаги ҳамма хонадон «зангори ёқилғи» билан тўла таъминланади. Илғор звено бошлиғи Абдухолиқ ака Раззоқов оиласи ҳам бой ва бадавлат яшаётир. Суратда: ўртоқ Раззоқов оиласи Ўнгда Ҳайитгул Раззоқова таом пиширмоқда.

Қ. РОЗИҚОВ фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Тошкент янгиликлари

ШАСТРИ ХОТИРАСИ

Ўзбекистон халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси залларида бир темада турли хил монументларнинг лойиҳаси пайдо бўлиб қолди. Уларни томошабинлар диққат билан кўздан кечирмоқдалар. Монументларнинг барчасида Тошкент Декларацияси руҳи акс этиб турибди.

Маълумки, шу йилнинг бошида Совет ҳукуматининг ташаббуси билан Тошкентда Ҳиндистон бош министри Лаъл Баҳодир Шастри ва Покистон президенти Муҳаммад Аюбхон ўртасида учрашув ўтказилган эди. Бу учрашув икки мамлакат халқларининг тинчлигини таъминловчи Тошкент Декларациясини имзолаш билан якунланди. Ҳинд халқининг содиқ фарзанди Шастри ўзининг сўнгги имзосини мана шу тинчлик ҳужжатига чеккан эди.

Ўзбекистон ССР маданият министрлиги Ҳиндистоннинг марҳум бош министри Лаъл Баҳодир Шастри хотирасини абадийлаштириш юзасидан Бутуниттифоқ конкурси эълон қилди. Конкурсга совет ва Ҳинд меъморлари ўз лойиҳаларини тақдим этдилар. Ҳар бир лойиҳа ўзига хос девиз билан намойиш қилинаяпти. «Тошкент—тинчлик шаҳри», «Кабутар», «Тинчлик кабутари» каби ёдгорлик лойиҳалари кўпчиликка маъқул тушмоқда. Конкурсдан ўтган монументларнинг бири Тошкентда ўрнатилади.

ЦИРКДА БАЙРАМ

Фарзандларимизнинг қишки каникуллари соз ўтадиган бўлди. Циркда ҳам катта арча безатилади. Циркка келган томошабинлар ўзларини гўё қор чойшабини ёпинган арчазорда юргандек ҳис этишади. Прожекторлар ёғдусида бошингиз узра оппоқ капалак қор ёғаётгандек бўлади. Сўнг аренага учта от қўшилган аравада Қорбобо кириб келади. Қорқиз келгунча у сизга ажойиб бир эртак сўзлаб беради.

Арча байрами кунларида Ўзбекистон ССР халқ артисти Акром Юсупов, унинг ҳамкасблари Павел Ульянов, Сергей Курепов, Владимир Заставниковлар қизиқ-қизиқ ҳангомалар кўрсатишади, Тошканбоевлар эса, дор ўйинларида қатнашишади. Каникул кунлари циркка ҳам келинг, болалар!

ЁЗУВЧИ-ЖУРНАЛИСТ

Талантли адиб ва журналист Иброҳим Раҳимнинг туғилганига эллик йил тўлди. У «Ихлос», «Чин муҳаббат», «Тақдир» романлари, «Оловкор», «Зангори кема капитани», «Ҳилола», «Сен туғилган кун» қиссалари ва бошқа бадиий асарларнинг авторидир.

Иброҳим Раҳим кинодраматургия соҳасида ҳам ижод қилиб келмоқда. Унинг сценарийси асосида «Қалбингда қуёш» бадиий фильми яратилди.

У республика матбуотида бир неча йил хизмат қилди. Газетхонлар уни тажрибали журналист сифатида ҳам яхши танийдилар.

Қуйида юбилярнинг «Сен туғилган кун» қиссасидан парча берилди.

СЕН ТУҒИЛГАН КУН

Иброҳим РАҲИМ

(ҚИССАДАН ПАРЧА)

«25 июнь.

Ука! Ойим биринчи марта ўз оёғи билан эшикка чиқдилар. Шу билан энди бутунлай қувватга кириб кетгани бўлсин.

Ука! Қариндош-уруғнинг кўпи яхши экан. Мен институтга қатнай бошлаган кунларда уйимиздан одам аримади. Адресимиз тез-тез ўзгарса ҳам, топиб келиб туришди. Ойимни ўшалар оёққа турғизишди. Сенга ҳам думба-ёғни ўшалар егизишди, бувимиз йўқлигини билдиришмади.

Ука! Энди катта бола бўлиб қолдинг. Бўлар-бўлмасга ингалаб йиғлайвермагин. Сен йиғласанг Азиза келинойинг ҳам йиғлаяпти. Боласини эслаб йиғлаяпти... Докторлар «юрак ўйноғи бўлибди» деб кетишди...»

26 июнь.

Ука! Бугун институтдан келаётиб шаҳримиз марказини томоша қилиб ўтдим. Қанча-қанча эски иморатлар «дазмоллаб» юборилибди. Ўрнига дарахтзорлар пайдо бўляпти.

Октябрнинг эллик йиллигини янги шаҳарда, янги боғларда байрам қиламиз. Сени ясантириб олиб чиқаман. Ўзим бурнимдан чиққунча мороженое ейман. Менинг бу заиф томонимни билиб қўй: мабодо туғилган кунимда ёки бирор маросимда совға қилмоқчи бўлсанг, менга мороженое опкелавер».

Тошкент кўчалари «МОС», «ЛЕД», «ККИ» ва шунга ўхшаш нотаниш маркали юк машиналари, самосваллар, плитовозлар билан тўла.

Бурҳон амакимнинг «ТНА» маркали машинаси Хадрада меҳмон машиналарга йўл бериб бир соатча туриб қолди. Чорраҳада турган хушмўйлов милиционер ҳам энди нуқул меҳмон машиналарга йўл очади.

Машиналарнинг ўз пропускаси ўзи билан: «Москва — Тошкентга», «Ленинград — Тошкентга», «Минск — Тошкентга»...

Бундай «пропуска»ларнинг кети узилмасди.

Бурҳон амаким Чилонзорга базўр етиб олди.

У ёғоч тахталар уюлиб ётган майдон ёнидан тезлаб ўтди-да, москваликлар қураётган секторда тўхтади.

— Ҳорманглар! — деди у бинокорлар яқинига бориб.

Кун тиккага келиб қолган эди. Қуёш олов пуркарди. Ер гўё оташга айланган. Кранлар, темир конструкциялар, ҳатто ғиштлар ловиллаётгандай.

— Қоришма қотиб қоляпти бу иссиқда, — деди қурувчиларнинг бири, амакимга мурожаат қилиб. — Қийин бўляпти.

— Ҳа, шунинг учун ишимиз олдига силжимаяпти, — деди иккинчи бинокор ҳам.

— Камтарлик яхши, лекин нолимасаларинг ҳам бўлади, деди Бурҳон амаки, анча тиклаб қўйилган бинони кўздан кечириб. — Ҳалитдан Чилонзор трестининг бир йиллик ишини қилиб қўйибсизлар-ку, яна нолийсизлар! — Кейин сўради: — Хўш, нима керак?

— Маҳаллий ҳокимиятдан битта илтимосимиз бор! — деди пайвандчиларнинг бири, пешонасидан катта кўк кўзойнагини оларкан.

— Марҳамат, жонимиз билан.

— Қиш киргунча ана шу бераҳм қуёшни Камчаткага юборворсанглар!

Қурилиш майдонида шўх қаҳқаҳа кўтарилди...

XV

«29 июнь.

Ука! Бугун — мен туғилган кун. Уйдагиларнинг ҳаммаси индамай пешанамдан ўпиб қўйишди. Отахоним билан амакимларим менга атаган совғаларини қоғозга ўраб холи жойда бериб кетишди. Азиза келинойимдан яширишди. Қизчасини эсига соладиган ҳар бир нарсани ундан яширишяпти.

Зилол амаким ўз ишида. Заводи тикланган эмиш.

Узоқ азадорлик эзиб ташлади шекилли, келинойим ҳам бугундан ишига кетди. Илгариги ишига эмас, янги ишга: қурилишга.

Кечқурун афтершок сени дурустгина тебратди. Унинг кучини 26 апрель зилзиласи билан тенг деяптилар. Афтершокни билмайдиган битта сен қолдинг. Билиб қўй: 26 апрелдан бери Тошкентда салкам олти юз марта ер қимирлади. Ана шуларнинг ҳаммаси — афтершок. Бугунги афтершокни ҳеч ким унутмайди, чунки ишни кўпайтирди. Бурҳон амакимнинг ремонтчилари хуноб бўлишяпти...»

Ўша куни Отахоним билан Бурҳон амаким ўртасида қизғин баҳс бўлди.

Отахоним дўпписини қўлига олиб, бошини қашлади-да:

— Зилзила қачон тўхтармиш? — деб сўради.

— Ҳеч ким билмайди. Умаров: «Афтершоклар давом этади» деяпти, лекин қачонгача давом этишини ўзи ҳам билмайди. Қандай куч билан такрорланишини ҳам айтолмайди. Биз Тошкентни тўққиз баллга бардош берадиган шаҳар қилиб қуряпмиз.

— Бу ишинг жойида, — деди Отахоним дўпписини бостириб кийиб олгач. — Невараларимиз, сенларнинг невараларинг ҳам бизга ўхшаб кўчама-кўча кўрпа кўтариб юрмайди. Бир вақт келиб зилзилани ҳам эгарлаб, юганлаб олишар, лекин унгача ўтирган ўрнинг пухта бўлгани маъқул.

Ота-бола бир оз жим қолишди. Бурҳон амаким шунча одамни қишгача қандай қилиб жойлаштиришни ўйларди. Бу йилги талаб икки миллион квадрат метр. Зич қилиб жойлаштириш учун ҳам миллион квадрат метр жой керак. Қурилиш суръати уч юзни, нари борса, уч юзу эллик мингни таъминлайди. Қимирлаш ҳали тўхтагани йўқ... Нима қилмоқ керак?

Отахоним икки минг йилдан бери қурилган шаҳарчалик шаҳарни икки йилда қурмоқчи бўлган азаматларни ўйларди. Қуришлари ҳам мумкин. Ойни эгар-югансиз миниб олган қудрат бу ишни бажаради. Лекин икки йил қандай ўтади?

Отахоним яна дўпписини қўлига олди, кафтига уриб-уриб, тиззасига илиб қўйди-да, Бурҳон амакимга деди:

— Ўйласам юрагим орқамга тортиб кетяпти.

— Нимани?

— Нима бўларди, сенинг қурилишингни-да. Рангингга қарасам, ачинаман. Ҳисоблаб чиқсам, камида юз минг уста керак экан. Мунча уста қаёқда?

Амаким қўйнидан блокнотини олиб, дадасининг ҳамма сўзларини ёзиб қўйди.

— Бу гапни хўп эсимга солдингиз отахон. Ёшлардан кўпроқ иморатсоз уста етиштиришимиз керак.

— Ҳашарни ҳам унутма! — Ота ўғлига маслаҳат берди. — Ҳашар билан ҳар қанча ишни битказса бўлади.

«Қари билганни пари билмайди».. Бурҳон амаким эртадоноқ халқ ҳашарини ташкил этишни дилига тугиб қўйди.

Тушлик вақти эди.

Шаҳар бошлиғининг қора «Волга»си Отахонимни Оталар чойхонасига ташлаб кетди.

Отахоним қилмоқчи бўлган ишини шу ерда овқатланаётган, чойхўрлик қилаётган оқсоқоллар билан келишиб олди.

Эртасига жума куни шу мақсадда у мачитга ҳам кириб чиқди.

Ирок-ёвуқ маҳаллаларни ҳам айланиб чиқди.

Активларнинг ёрдами билан маҳаллалардан анча усталар йиғилди.

Отахоним уларнинг ярмини Октябрь районига, ярмини Киров районига ажратди ва қиладиган ишларини тушунтирди.

— Ҳар устага бир шогирд, — деди у. — Икки устага бир кўча. Сизлар кирмаган кўча, сизлар кирмаган уй, тузатилмаган печка билан мўри қолмаслиги керак.

Отахоним маҳаллалардан келган вакилларга шу ернинг ўзида усталарни рўйхатга олдирди.

— Ремонтнинг бориши ҳақида ҳар бирингиздан ўзим ҳисоб оламан! — деди Отахоним вакилларга.

Киров районига борадиган усталарни икки машинада Отахонимнинг ўзи бошлаб кетди.

КАЛИНИН РАЙОНИДА

ҚИЧҚИНТОЙЛАР УЧУН

Навоий номли колхоз аъзолари бу йил сабзавотдан мўл ҳосил етиштириб, катта даромад олдилар. Бу даромаднинг бир қисми колхоз қишлоғини ободонлаштиришга сарф этилмоқда. Жумладан, Гулистон участкасида кичкинтойлар учун 140 ўринли боғча қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бу ерда болаларнинг ўйнаб-кулиши, дам олиши учун ҳамма қулайликлар бор.

ТЕЗ ВА СОЗ

Кейинги уч-тўрт йил ичида «Ленин йўли» колхозининг қишлоғи таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Қишлоқни айланган киши янги типда қурилган турар-жой бинолари ва дангиллама катта клубни кўриб беҳад қувонади.

Даладан янги узиб олинган сабзавот маҳсулотларини сақлаш ҳам муҳим аҳамиятга эга. Колхоз правлениеси ана шуни назарда тутиб, икки қаватли катта омбор қурди. Колхозлараро қурилиш ташкилотининг бригадири Д. Бўриев бошлиқ қўли гул бригада қурувчилари бунёдга келтирган бу омборга 600 тонна маҳсулот кетади.

ГАЗ КЕЛДИ

«Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозининг теплица-парник хўжалиги зангори ёқилғи — газ билан ишлаётганига анча бўлди. Газнинг ишлатилиши меҳнатни енгиллаштирди, маҳсулот таннархи арзонлашди.

Бу йил колхоз правлениеси хонадонларни ҳам газлаштиришга киришди. Ҳозирга қадар 250 хонадонга газ келтирилди. Янги йилдан бошлаб яна кўпгина оилалар зангори ёқилғидан фойдалана бошлайдилар.

Райондаги «Келес» газлаштириш бўлими аҳолига баллонларда газ етказиб бериш планини ортиғи билан адо этди. Бу йил минг оила сунъий газ олди.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

АРЧАЗОРЛАР ҚЎЙНИДА

Бепоён Ватанимизнинг энг кўркам ва шифобахш жойларидан бири Ялтага келадиган туристлар ва экскурсантларнинг кети узилмайди. Уларнинг аксарияти шаҳар чеккасидаги хушманзара ерга жойлашган «Ўзбекистон» санаторийсига кирмай кетмайди.

Жонажон республикамиз номи билан аталган бу шифобахш даргоҳ тоғ қўйнидаги ямяшил ўрмонзор орасида бўлса ҳам, унинг нозик ишланган миноралари олис-олислардан кўзга яққол ташланиб туради.

Санаторийнинг чор атрофини кўмкўк арча, секвоя, сарвлар қуршаб олган. Бу ердан бутун шаҳар гўзаллиги намоён бўлади. Денгиз эса кафтда тургандек. Тўлқин жилвалари кўзингизни қамаштиради.

Бу ер бир вақтлар Бухоро амирининг саройи бўлган. У Шарқнинг машҳур усталарини олиб келиб, ўзига кошона қурдирган. Амирнинг мақсади сўлим табиат қўйнида айш-ишрат қуриш эди.

Саройнинг нақшин деворлари, ҳар хил тусда товланувчи шиплари ўтмиш ота-боболаримизнинг ўлмас санъатидан далолат беради. Чет эллик меҳмонларни ажаблантирадиган нарса булargина эмас.

...Ана, икки томони гуллар, пальмалар билан ўралган йўлкадан икки йигит келяпти.

— Қаердан бўласиз? — сўрайди меҳмон.

— Бухороликмиз.

— Ўша кўҳна Бухородан?! — Таажжубланади турист.

— Дурадгорман, — таништиради ўзини Исмоил Тўраев.

— Мен эса пойафзал фабрикасида ишлайман, — дейди иккинчи йигит — Нажафли Болтаев.

«Қизиқ, бир вақтлар кифтига зар тўнини ташлаб виқор билан юрган ҳукмдор ўрнида бугун оддий дурадгор ва ишчи ўйнаб-кулса?!» Меҳмон пастдан пештоқлари ярқираб турган айвонга қарайди. Қизларнинг хушчақчақ хандаси эшитилади. Бу — Тошкент тўқимачилик комбинатининг донгдор ишчиси Ҳалима Жўраева ва унинг дугоналари.

Шундай. У замонлар қайтмас бўлиб ўтган. Доҳий В. И. Ленин декрети билан собиқ хон саройи Ўзбекистон меҳнаткашларининг дам олиш ва даволаниш жойига айлантирилган.

Бояги йўлда кетаётган йигитлар ҳам, айвонда кўринган қизлар ҳам Янги йил тараддудида. Дам олувчиларга карнавал костюмлари берилмоқда.

Ҳа, бу ерда Янги йилни кўнгилли кутиб олиш учун ҳозирланишмоқда. Кенг залга ўрнатилган катта арча атрофида Янги йил бали бўлади. Арча атрофидаги столларда шахсий пенсионер Тожихон Рустамбекова, янгийўллик ишчи Ҳосият Солиева, тошкентлик токарлар Н. Толмачёв ва Б. Абдивоҳидов, колхозчи А. Усмонов, тракторчи А. Ҳасанбоев, бульдозерчи И. Ёқубов ва бошқаларни кўриш мумкин. Дам олувчилар байрам кечасида зерикмасин учун санаторий коллективи кўп тер тўкди. Маданий-оқартув ишлари раҳбари Мария Крашевская ҳаваскорларни топиб, ўзбек ашула ва рақслари ижрочиларини уюштирди. Радиоузел ҳам тинмайди. Қувноқ аския ҳамда Комилжон Отаниёзов, Коммуна Исмоилова, Ботир Зокиров, Луиза Зокировалар айтган қўшиқ пластинкалари кечага файз киритади. Ошпазлар эса, кабоб ва паловни дўндиришади!

Санаторий шифокорларини айтмайсизми? Улар бутун билим ва тажрибаларини аямай, дам олувчилар соғлиғи ҳақида куну-тун қайғуриб келишаётир. Шу сабабли ҳам бугун байрам арафасида дам олувчиларнинг ҳурмат ва эътиборига сазовор бўлган Антонина Меркулова, Сокина Пирмамедова, Любовь Кольшенская, Анастасия Миняйчева сингари врачларга ҳамма энг яхши истакларини изҳор этиб, раҳмат айтмоқда.

Янги йилда санаторий яна ҳам намунали бўлади, дам олувчиларга маданий хизмат кўрсатиш янада яхшиланади.

Янги — 1967 йилги режалар ҳақида бош врач Қаҳҳор Қобулов кўп нарсаларни айтиб берди.

Коллективнинг ҳар бир аъзоси санаторийни Ялтадаги энг илғор шифохонага айлантириш учун курашиб, Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги муносабати билан ўз зиммасига социалистик мажбуриятлар олди.

1967 йилда 180 ўринли янги корпус ишга тушади. Чойхона ва бильярд хонаси учун янги бино қурилади. Миллий музика асбоблари, кийим-кечаклар сотиб олинади. Республикамиз халқ хўжалик ютуқлари ҳақида ҳикоя қилувчи диаграмма ва паннолар ўрнатилади. Қисқаси, бу ерга келган киши Ўзбекистонда юргандек бўлади.

С. МУСАЕВ.
Ялта шаҳри.

Тошкентдаги керамика заводининг ишчилари янги йилга 20 хилдан ортиқ турли хил совғалар тайёрладилар. Суратда: заводнинг бош инженери К. Туропов ва ишчи М. Икромова ўртоқлар янги йил совғаларини кўздан кечирмоқдалар.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ фотоси.

ТУМШУҒИДАН ИЛИНДИ

— Роза опа, сизда «Рекорд» телевизори борми?

— Йўқ эди-ку, нима жуда зарурмиди?.. — Магазин мудираси Роза Йўлдошева шундай деди-да, кўзларини жовдиратиб атрофга аланглади ва қўшиб қўйди: — Пул бўлса чангалда шўрва, топилмайдиган нарса борми.

Бундан юлғичнинг нафси ниманидир тилаётгани сезилиб турарди. «Озод» колхозининг аъзоси, харидор Салима Ғуломова унинг илмоқли иборасига тушунди шекилли, «майли, ахир бекорга мушук ҳам офтобга чиқмайди-ку» деди-да, Розага телевизор нархи устига яна 20 сўм қўшиб узатди.

Оққўрғон район универмагига қарашли маданий моллар магазинининг собиқ мудираси Роза Йўлдошева ана шундай йўллар билан кўпдан бери харидорлар чўнтагига тузоқ солиб, магазинни шахсий даромад орттириш манбаига айлантириб олган. Магазинга келган камёб моллар устига ўзича ана шундай устама баҳо қўйиб сотиш унинг учун одат тусига кириб қолган. Роза Йўлдошева минг метр телекабелнинг ҳар метр нархи устига 35 тийиндан баҳо қўйиб сотди, ҳар бири 20 сўмлик мотоцикл покришкасини 26 сўмдан пуллади.

У навбатдаги жиноятга қўл ураётганда милиция ходимлари томонидан қўлга туширилди. Юлғич тумшуғидан илинди. Яқинда халқ нонини туя қилиб келгани учун у суд олдида, жамоатчилик олдида жавоб беради.

С. ЧЕГАБОЕВ,
«Мўл ҳосил учун» газетасининг ходими.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

28 декабрда

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Қозоқ тилида: 17.00 — **Интернационал дўстлик университети** (эшиттириш ва концерт).

18.00 — **Телевизион янгиликлар** (рус тилида).

Ўзбек тилида: 18.20 — **Қизил галстук** (телевизион журнал), 19.00 — Б. Раҳмонов. **Юрак сирлари** (тўқимачилар саройи бадиий ҳаваскорлари ижросида спектакль олиб кўрсатилади). Танаффус вақтида **телевизион янгиликлар ва қишлоқ хўжалик ходимлари учун** эшиттириш.

22.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — **Ҳунук ўрдак** (болалар учун мультфильм), 17.25 — **Қорбобонинг совғалари,** **17.50 — Болтиқбўйи республикалари эстрада куйлари** (қурувчилар учун), 18.20 — **«Шуҳрат» орденининг биринчи кавалери** (телефильм), 18.40 — **Ўзбекистон санъат усталари** (Ўзбекистон ССР халқ рассоми П. Беньков), 19.00 — **Ҳалок этма** (телевизион бадиий фильм), 20.15 — **Телевизион янгиликлар.**

Ўзбек тилида: 20.25 — **Олимлар лабораториясида** (телефильм), 20.55 — **Замондош** (телеочерк), 21.10 — **1918 йил** (бадиий фильм), 22.50 — **СССР халқларининг куйлари.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 28/XII да **Марварид изловчилар,** 29/XII да **Евгений Онегин.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/XII да **Король Лир,** 29/XII да **Парвона.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 28/XII да **Концерт,** 29/XII да **Ватан ишқи.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Йиртқич ҳайвонларни ўргатувчи **Иван Рубан, ўзбек цирк коллективи ва қизиқчилар группаси.**

1967 йил 9 январь кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси биология фанлари бўлимининг ботаника профили бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси 70-уй) биология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

Диссертация ёқлайдилар

А. А. Бутник «Изени KOCHIA PROSTRATA (L) SCHRAD ўсиш даврида анатомик морфологик жиҳатидан ўрганиш» деган темада.

И. В. Белолипов «Тошкент воҳасида Ўзбекистон Фанлар академиясининг ботаника боғида дастлаб экилган тўтим туркимига қарашли турларининг биологиясини ва экологиясини ўрганишга оид», деган темада.

Диссертациялар билан академия кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИГА ОЛИЙ МАЪЛУМОТЛИ КУТУБХОНАЧИЛАР

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Олмазор кўчаси, 183-уй. Кадрлар бўлими.

«ГАСТРОНОМ» ОЗИҚ-ОВҚАТ БАЗАСИГА

Озиқ-овқат товаршунослари (махсус олий маълумотли), **бухгалтерлар ва экспедиторлар**

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Новобазар кўчаси, 1-уй.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 14168.
ИНДЕКС 64970.
Г—1273